

MILJØMINISTERIET
EU og Internationalt politisk sekretariat

6. juni.2011
Sagsnr.: DEP-311-00005

SAMLENOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Samlenotat til Rådsmøde (miljø) den 21. juni 2011		
1.	Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer (Seveso III) - <i>fremskridtsrapport</i>	Side 1
2	Forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om ændring af direktiv 2001/18/EF for så vidt angår medlemsstaternes mulighed for at begrænse eller forbyde dyrkning af gmo'er på deres område. - <i>der refereres til notat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 17. maj. Revideret notat eftersendes.</i>	Side 17
3.	Vandpolitik - <i>Rådskonklusioner</i>	Side 18
4.	EU's biodiversitetsstrategi - <i>Rådskonklusioner</i>	Side 22
6.	Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 648/2004, hvad angår anvendelsen af fosfater og andre fosforholdige stoffer i husholdningsvaskemidler - <i>tidlig forelæggelse</i>	Side 29
7.	Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 97/68/EF for så vidt angår bestemmelserne for motorer, der markedsføres under fleksibilitetsordningen. - <i>sagen er ikke på dagsordnen for rådsmøde (miljø) den 21. juni, men forventes vedtaget på et efterfølgende rådsmøde</i>	Side 36
8.	Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2000/25/EF for så vidt angår bestemmelserne for traktorer, der markedsføres under fleksibilitetsordningen. - <i>sagen er ikke på dagsordnen for rådsmøde (miljø) den 21. juni, men forventes vedtaget på et efterfølgende rådsmøde</i>	Side 42

PUNKT 1

KOM(2010) 781 endelig

- Fremskridtsrapport

Revideret notat

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer

Resume

Formålet med forslaget er at revidere det eksisterende direktiv om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer (Seveso II-direktivet) med henblik på dels at bringe det i overensstemmelse med det nye klassificeringssystem for kemikalier, dels at øge befolkningens adgang til information i overensstemmelse med Århus-konventionen. Desuden foreslår Kommissionen en række justeringer med det formål at sikre højere beskyttelsesniveau for de omfattede virksomheder samt at forenkle og mindske de administrative byrder.

Forslaget til et nyt Seveso III-direktiv vurderes foreløbigt ikke at have væsentlige statsfinansielle, større erhvervsadministrative eller samfundsøkonomiske konsekvenser. Det vurderes, at direktivforslaget på europæisk plan på flere måder vil medføre et højere beskyttelsesniveau på de enkelte risikovirksomheder. Dette vurderes også at gælde i Danmark.

Kommissionens udkast til direktiv har været drøftet i Rådets arbejdsgruppe. På baggrund af bemærkninger fra de enkelte medlemsstater har formandskabet udsendt et nyt udkast med forslag til tekstændringer. Der er dog kun sket få ændringer af den oprindelige tekst. De væsentligste uenigheder vurderes pt. at vedrøre: korrektionsmekanismen med henblik på at med- eller undtage stoffer, frister for hvornår risikodokumenter og beredskabsplaner mv. skal foreligge samt informationsbyrden.

1. Status

Kommissionen sendte den 21.12.2010 ovennævnte forslag til Rådet. Forslaget har hjemmel i EUF-traktatens artikel 192, stk. 1 og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om den almindelige lovgivningsprocedure i EUF-traktatens artikel 294. Den danske udgave af forslaget til direktivet forelå den 12. januar 2011.

Grund- og nærhedsnotat blev den 1. februar 2011 sendt til Folketingets Europaudvalg. Et samlenotat blev den 25. februar 2011 oversendt til Folketingets Europaudvalg. Der blev givet forhandlingsmandat af Europaudvalget den 4. marts 2011.

Forslaget er sat på Rådsmødet (miljø) den 21. juni 2011. Formandskabet fremlægger en fremskridtsrapport.

Det forventes, at Europa-Parlamentets miljøudvalg (ENVI komitéen) stemmer om sagen til september 2011. Sagen er sat til behandling på plenarsamlingen den 12-15. december 2011.

2. Formål og indhold

Formålet med forslaget er at revidere det eksisterende direktiv om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer (Seveso II-direktivet 96/82/EF). Dette direktiv er i dag implementeret i dansk lov i risikobekendtgørelsen, nr. 1666 af 14. december 2006.

Kommissionen har foreslået et nyt direktiv. Der er ikke foreslået en ”omarbejdning” (”recast”), hvilket indebærer, at alt i det nye direktiv-forslag i princippet er til forhandling. Det gældende direktiv opstiller EU-mål og overlader det til medlemsstaterne at afgøre, hvilke foranstaltninger der skal til for at overholde dem. Dette er fastholdt i det nye direktivforslag.

Revisionen er primært ønsket med henblik på at bringe det eksisterende direktiv i overensstemmelse med det nye klassificeringssystem for kemikalier (CLP) samt implementere Århus Konventionens regler om befolkningens adgang til information. Desuden har Kommissionen foretaget en række justeringer med det formål at sikre en bedre og mere sikker drift af de omfattede virksomheder samt at forenkle og mindske de administrative byrder for virksomheder og myndigheder.

Direktivforslaget ligner i struktur og opbygning det eksisterende Seveso II-direktiv. I nedenstående ses en overordnet gennemgang af direktivforslaget:

Anvendelsesområdet (artikel 2, 3, 4, 23, 24, 25 og 26 samt bilag 1)

Artikel 2 fastlægger direktivets anvendelsesområde. I princippet omfatter direktivet de virksomheder, hvor der er farlige stoffer i forhold i forhold til menneskers sundhed og miljø tilstede over nærmere fastsatte grænser (bilag 1). Der arbejdes fortsat med 2 grænser, hvor den lave tærskelmængde definerer mindre risikovirksomheder (kolonne 2), og den høje tærskelmængde definerer en større risikovirksomhed (kolonne 3). Desuden er der i artiklen listet, hvilke anlæg der er undtaget direktivet.

I direktivets bilag er der tilføjet en række konkrete stoffer, herunder vandfri ammoniak og svær fuelolie.

Artikel 3 definerer de grundbegreber, der anvendes i direktivet.

I direktivforslagets artikel 4 lægger Kommissionen op til, at der indføres en korrektionsmekanisme. Her kan Kommissionen gennem delegerede retsakter vedtage, at stoffer enten skal med- eller undtages af direktivet, hvis det kan godtgøres, at stoffet ikke kan forårsage større uheld. Der kan være tale om stoffer, som enten er nye eller som allerede er opført i direktivforslaget. Kommissionen pålægger sig selv senest den 30. juni 2013 ved delegerede retsakter at fastsætte de kriterier, der skal lægges til grund for vurdering af, hvorvidt stoffet skal undtages eller fritages direktivet.

I artikel 23-26 fastsættes, at bilag I-VII skal tilpasses den tekniske udvikling via delegerede retsakter samt en række standardbestemmelser om de delegerede retsakter.

Ved delegerede retsakter vedtager Kommissionen en retsakt og underretter samtidigt Europa-Parlamentet og Rådet. Europa-Parlamentet og Rådet har normalt 2 måneder til at komme med en indsigelse imod den konkrete retsakt eller tilbagekalde delegationen. Hvis der ikke kommer en indsigelse eller sker tilbagekaldelse, træder retsakten i kraft.

Krav til virksomhederne (artikel 5, 6, 7, 8, 9 og 10 samt bilag II, III og IV)

Driftslederen er forpligtet til at forbygge alle uheld og begrænse eventuelle uhelds følger for menneskets sundhed og miljø.

Som det første skal alle virksomheder inden for en nærmere fastsat tidsfrist anmelde sig til myndighederne. Anmeldelsen skal indeholde bestemte oplysninger så som navn, beliggenhed, virksomhedens aktiviteter og andre oplysninger om omgivelserne. Anmeldelserne skal gennemgås og om nødvendigt opdateres minimum hvert 5. år. Herefter skal virksomhederne inden for en nærmere fastsat frist indsende en plan som beskriver, hvordan de vil forebygge større uheld. Denne plan skal virksomhederne efterfølgende opdatere mindst hvert 5. år.

De mest farlige virksomheder (kolonne 3) skal desuden indsende en såkaldt sikkerhedsrapport, som mere detaljeret dokumenterer, hvordan risikoen for større uheld er nedbragt. Et af kravene er, at virksomheden skal dokumentere, hvordan en plan for forebyggelse af større uheld, er implementeret gennem et sikkerhedsledelsessystem. Der indføres desuden mulighed for, at medlemsstaterne kan pålægge de mindre farlige virksomheder (kolonne 2) at etablere et tilsvarende sikkerhedsledelsessystem, hvis virksomhedens farer og risici står mål med denne ekstra indsats. Denne mulighed har medlemsstaterne ikke i dag.

For alle virksomheder gælder det, at eventuelle ændringer på virksomheder skal afspejles i en forebyggelsesplan, når ændringen har indflydelse på risikoen for større uheld. De mest farlige virksomheder (kolonne 3) skal om nødvendigt gennemgå sikkerhedsrapporten og sikkerhedsledelsessystemet samt underrette de kompetente myndigheder, inden ændringen foretages. Myndighederne skal inden for rimelig frist meddele virksomheden, hvorvidt ændringen kan gennemføres.

Dominoeffekter (artikel 6, 8 og 9 samt bilag II)

Direktivforslaget tydeliggør at risikovirksomhedernes forpligtigelser i relation til dominoeffekter også omfatter nabovirksomheder, der ikke er omfattet af direktivet. Det gælder både i anmeldelsen og i de større virksomheders sikkerhedsrapport. I disse bestemmelser forpligtes virksomhederne til at identificere nabovirksomheder, som ikke er omfattet af direktivet, men hvor en ulykke kan påvirke en Seveso virksomhed og forårsage et større uheld på risikovirksomheden pga. dominoeffekten. Desuden skal risikovirksomhederne samarbejde om information til offentligheden og nabovirksomhederne med de myndigheder, der har ansvaret for eksterne beredskabsplaner.

Beredskabsplaner (artikel 11 og bilag IV)

Alle kolonne 3-virksomheder skal udarbejde interne beredskabsplaner og give oplysninger til myndighederne til brug for eksterne beredskabsplaner. Planerne skal desuden gennemgås, efterprøves og om nødvendigt revideres hvert 3. år. Dette svarer til de samme krav som i dag. Som noget nyt indfører direktivforslaget en generel frist for myndighederne senest 12 måneder efter, at alle nødvendige oplysninger er til stede til at udarbejde en ekstern beredskabsplan.

Desuden fastsætter artiklen, at høringen af de eksterne beredskabsplaner skal ske i overensstemmelse med Århus Konventionen med henblik på at inddrage befolkningen.

Fysisk planlægning (artikel 12, 13 og 14)

Artikel 12 drejer sig om fysisk planlægning. Det fremgår, at hensynet til at forebygge større uheld og begrænse følgerne af sådanne uheld skal tilgodeses i den fysiske planlægning. Det gælder, når nye virksomheder ønskes etableret, når eksisterende virksomheder ændres væsentligt sikkerhedsmæssigt, og når der ønskes en samfundsmæssig udvikling på naboarealet, der dermed

indirekte kan forøge konsekvenser for mennesker og miljø ved et større uheld på risikovirksomheder.

Artikel 13 og 14 konkretiserer, hvordan offentligheden skal inddrages i planlægning, ved ændringer af risikovirksomheder og naboarealers anvendelse samt ved udarbejdelse af eksterne beredskabsplaner. Der indføres en væsentlig udvidet oplysningspligt direkte til berørte naboer/partner.

Information til offentligheden og udveksling af information (artikel 13, 14, 15, 16 og 20 samt bilag V og VI)

Direktivforslaget går i retning af en større åbenhed, jf. Århus Konventionen, og øget adgang til informationer på elektronisk form.

Direktivforslaget pålægger medlemsstaterne at sikre, at en række informationer permanent er tilgængelige på elektronisk form. Myndighederne skal opdatere informationerne en gang årligt. Kravet til, hvilken type information, der skal gives, er gradueret af, hvor farlig virksomheden vurderes at være, hvor mest information skal gives for de store risikovirksomheder (kolonne 3).

I direktivforslaget fastsættes det endvidere, at offentligheden skal inddrages og høres ved bl.a. planlægning af nye virksomheder, ændring af eksisterende virksomheder, nye projekter i nærheden af eksisterende virksomheder samt ved udformning af eksterne beredskabsplaner.

Direktivet pålægger medlemsstaterne inden for et år at indberette et større uheld til Kommissionen. Dette er en skærpelse i forhold til i dag, hvor der ikke er fastsat en frist for indrapportering af uheld. Da Kommissionen foreslår definitionen af et større uheld ændret, vil der opstå et behov for at indberette flere uheld end i dag. Det vil medføre ekstra byrder for både erhvervslivet og myndigheder.

Desuden skal medlemsstaterne hvert 3. år aflægge en rapport til Kommissionen om, hvordan direktivet implementeres. Medlemsstaterne skal indberette til særlig database, som Kommissionen opretter inden 2015. Kommissionen udarbejder et resume af medlemsstaternes rapporter, som gøres offentligt tilgængeligt for alle i EU, som også i dag. Desuden bliver alle data, som medlemsstaterne indberetter til EU (og som også bliver offentligt tilgængelige i medlemsstaterne) frit tilgængelige. Der er tale om en udvidelse af forpligtelsen til information af Kommission og den europæiske offentlighed.

Inspektioner (artikel 17,18, 19 og 27)

Artikel 17, 18, 19 og 27 indeholder bestemmelser om de kompetente myndigheders rolle og ansvar, herunder krav om inspektion mindst hvert år på større risikovirksomheder og mindst hvert 3. år på mindre risikovirksomheder. Desuden er det foreslået, at myndigheder gennemfører supplerende inspektion efter højst 6 måneder ved væsentlige overtrædelser af risikoreglerne. Resultatet af inspektionsrapporter skal gøres offentligt tilgængeligt. Det foreslås endvidere, at medlemsstaterne indfører regler for håndhævelse og sanktioner.

Øvrigt

Artikel 21 indeholder nye regler for tavshedspligt som følge af Århus Konventionen.

Artikel 22 giver den berørte offentlighed en ny mulighed for at klage til domstolene, hvis deres ret til adgang til information tilsidesættes.

Artikel 28-31 indeholder en række bestemmelser om direktivets ikrafttræden og ophævelse af Seveso II-direktivet. Bestemmelserne angiver bl.a., at direktivet bestemmelser skal være virksomme senest den 1. juni 2015, som er den dato, hvor kemikalielovgivningen (CLP) træder endeligt i kraft.

Herudover indeholder direktivet 7 tekniske bilag.

3. Europa Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er endnu ikke kommet med en udtalelse om direktivforslaget. Det forventes, at Europa-Parlamentets miljøudvalg (ENVI komitéen) stemmer om sagen til september 2011. Sagen er sat til behandling på plenarsamlingen den 12-15. december 2011.

4. Nærhedsprincippet

Kommissionen angiver, at formålet i direktivforslaget ikke i tilstrækkelig grad kan realiseres af medlemsstaterne, idet der i det nye Seveso III-direktiv fastholdes mål med forebyggelse og kontrol med risikoen for større uheld overalt i den Europæiske Union. Uheldene kan samtidigt have grænseoverskridende virkninger.

Kommissionen angiver desuden, at det er nødvendigt at ændre direktivet på EU-plan for at sikre, at det høje beskyttelsesniveau for mennesker og miljø opretholdes og for at fremme en mere ensartet gennemførelse. Herved undgår man betydelige forskelle i beskyttelsesniveauerne i de forskellige medlemsstater og de konkurrencefordrejninger, sådanne forskelle kan give anledning til.

Kommissionen angiver endelig, at nærhedsprincippet er overholdt, eftersom der bliver fastsat harmoniserede mål og samtidigt overladt til medlemsstaterne at bestemme, hvordan de nærmere kan realiseres.

Regeringen kan tilslutte sig Kommissionens vurdering, idet det centrale princip om, at de politiske beslutninger i EU altid skal træffes på lavest mulige administrative og politiske niveau og så tæt på borgerne som muligt er overholdt.

5. konsekvenser for Danmark

Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Det eksisterende Seveso-direktiv er implementeret i dansk lovgivning i bekendtgørelse nr. 1666 af 14. december 2006. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer (KOM(2010) 781 endelig) skal implementeres i dansk lov ved at udstede en ny bekendtgørelse om risikovirksomheder, herunder at ophæve den eksisterende bekendtgørelse. Hvorvidt der er behov for ændringer af anden lovgivning, vides pt. ikke.

Forslagets statsfinansielle og samfundsøkonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser

Kommissionens konsekvensvurdering

Kommissionen har udarbejdet en konsekvensrapport. Heraf fremgår det, at de indførte ændringer kun har ført til moderate ændringer i indholdet af det eksisterende direktiv. Kommissionen vurderer, at dette ikke i større grad vil påvirke hverken beskyttelsesniveauet eller omkostningerne ved direktivet.

Generelt vurderer Kommissionen, at tilpasningen til CLP-forordningen kun får begrænset betydning. Kommissionen skønner, at andelen af virksomheder, der vil blive omfattet af direktivet, ikke vil adskille sig væsentligt fra den andel, som i dag er omfattet af det eksisterende direktiv.

Kommissionen skønner, at flere af de andre foreslåede ændringer kun vil resultere i begrænsede yderligere administrative og økonomiske omkostninger. Omkostningsniveauet vil dog afhænge af, hvordan kravene udformes i direktivet, herunder også om kravene til de mindre risikovirksomheder (kolonne 2) øges.

Omkostningsniveauet kan også øges på europæisk plan, hvis nogle af de danske særregler bliver gennemført i direktivet. De danske særregler blev gennemført i 2006 i dansk lov efter, at det såkaldte Kulegravningsudvalg kom med en række anbefalinger til yderligere tiltag (bl.a. krav til ammoniak anlæg, som har en mindre mængde, end den værdi, der er fastsat i direktivet, og som ligger tæt på områder med boliger).

Kommissionen har opstillet en række politiktemaer, som hver især vurderer de ændringer, som er foretaget. De 6 temaer er:

- Tilpasning af bilag 1 til CLP-forordningen
- Andre tekniske tilpasninger i bilag 1
- Fremtidige tilpasninger af bilag 1
- Information af offentligheden og informationssystemer
- Fysisk planlægning
- Andre afklaringer.

Hvert politiktema belyser de valgmuligheder, som Kommissionen har foretaget undervejs ved udarbejdelsen af direktivet og angiver, hvilket niveau reguleringen i direktivet er landet på.

Miljøstyrelsen har vurderet, at Kommissionens vurdering overordnet er dækkende for danske forhold. Det skal bemærkes, at der findes ca. 150 risikovirksomheder i Danmark, og antallet vurderes ikke at blive ændret væsentligt som følge af det nye direktiv.

Forslaget til et nyt Seveso III-direktiv samlet set vurderes ikke at have væsentlige yderligere statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser i forhold til det nuværende direktiv. Dette vurderes også at gælde selvom nationalstater pålægges at give Kommissionen og den europæiske offentlighed mere information om landets risikovirksomheder, at inspicere virksomhederne oftere og at tilpasse kriterierne for, om virksomheder er omfattet af direktivet. Eventuelle udgifter i forbindelse med myndighedsopgaver afholdes inden for eksisterende udgiftsrammer.

Undervejs i forhandlingsforløbet har flere lande fremhævet, at byrden ved den øgede information har været uklar, samt at det ikke fremgår præcist, hvilken andel af udgiften til den årlige vedligeholdelse de enkelte medlemsstater skal bidrage med. Kommissionen har oplyst, at der skal etableres et nyt system, som er mindre byrdefuldt end det eksisterende, og at dette system vil blive udarbejdet i samarbejde med medlemsstaterne. Kommissionen har medgivet, at der er behov en yderligere præcisering og har den 23. maj 2011 udsendt et non-paper, der præciserer bestemmelserne om informationsforpligtelserne. Papiret tydeliggør imidlertid ikke forventningen til

fordeling af den økonomiske byrde. Kommissionen har tidligere vurderet den samlede investeringsudgift til informationshåndteringssystemet til 2-4 mio. euro og årlige vedligeholdelsesudgifter på 0,5 mio. euro. Der kan derfor senere blive behov for at justere vurderingen af de økonomiske konsekvenser, når der er skabt klarhed over fordelingen af disse udgifter.

Erhvervsadministrative konsekvenser

Forslaget vurderes på flere områder samlet set at medføre en lettelse af erhvervslivets byrder, idet forslaget flere steder præciserer reglerne yderligere i forhold til det nuværende direktiv, fx krav til sikkerhedsdokumentation, sikkerhedsrapport, inspektioner og sikkerhedsledelsessystemerne. Inspektionsfrekvensen øges dog for de mindre risikovirksomheder og vil forøge arbejdet for virksomheder og myndigheder, der konkret omfattes af ændringerne. Kravet om en øget adgang til information og mulighed for at prøve afgørelse ved domstolene vil dog medføre en større byrde for både virksomheder og myndigheder.

Direktivforslaget sigter på at indføre forenklede procedurer for opdatering og modernisering af bestemmelserne. Det kan medføre et bedre grundlag for myndighedernes afgørelser.

Det vurderes, at der som følge af direktivets tilpasninger til det kommende klassificeringssystem både kan blive flere eller færre risikovirksomheder end i dag. Desuden kan virksomheder, der i dag er klassificeret som en kolonne-2 virksomhed med de nye regler blive klassificeret som en kolonne 3-virksomhed. Tilsvarende kan en nedklassificering blive aktuel.

Beskyttelsesniveau

Det vurderes, at direktivforslaget på mange måder vil medføre et højere beskyttelsesniveau. Der indføres tydeligere og strammere tidsfrister, mulighed for at indføre et sikkerhedsledelsessystem på de mindre risiko-virksomheder samt en udvidet pligt for risikovirksomheder til at udveksle information til andre virksomheder med henblik på at forebygge spredning af større uheld.

Større involvering af naboer kan bidrage til at kvalificere myndighedernes afgørelser samt styrke myndighedernes evne til at håndtere uheld.

6. Høring

Forslaget har været udsendt i almindelig høring den 3. januar 2011 med frist til den 28. januar 2011.

Der er kommet 23 høringssvar med følgende bemærkninger:

Anvendelsesområdet:

DI mener, at forslaget om at tillægge kommissionen kompetence til at ændre annex I uden inddragelse af stakeholders, parlament eller medlemsstater er yderst bekymrende, da det er en helt essentiel del af direktivet. **DI** mener, at ændringer af annex I må følge den normale lovgivningsprocedure med inddragelse af relevante parter. **DI** mener, at det nye direktiv øger risikoen for, at meget små virksomheder i galvanobranchen bliver omfattet af risikolovgivningen. **DI** mener, at det vil være nødvendigt at indføre en tærskelværdi for navngivne stoffer i bilag I gældende for ”galvaniske væsker” på f.eks. 100 tons. **DI** bemærker desuden, at det forekommer usikkert, hvor flydende tryksat ammoniak placeres efter de nye mærkningsregler. **DI** opfordrer

Miljøstyrelsen til at fjerne den danske overimplementering af risikodirektivet for små ammoniakoplæg, hvis der sker en stramning af EU-reglerne for de samme anlæg.

KL mener, at den danske overimplementering af ammoniakoplæg mellem 5-50 t bør omfattes af Seveso-direktivet, hvis der ligger følsom arealanvendelse inden for en afstand på 200 meter.

Bryggeriforeningen angiver, at det nye klassificeringssystem bør ikke alene give anledning til en omklassificering af en kolonne 2 virksomhed til en kolonne 3 virksomhed.

Energi- og Olieforum støtter generelt direktivets ændringer, men mener, at der er behov for at orientere lokale myndigheder om håndtering af tung fuelolie i overgangsperioden, indtil direktivet træder i kraft.

DI støtter også, at der er behov for at se på forslagetets bestemmelser for svær fuelolie, idet de mener, at store oplag af svær fuelolie ikke udgør en særlig risiko for større uheld. Kun i tilfælde, hvor en ekstremt kraftig brand kan antænde oplaget, kan heavy fueloil bidrage til at forværre konsekvenserne af et uheld. DI opfordrer til, at Danmark arbejder for, at svær fuelolie ikke medregnes under olieprodukter.

Brancheforeningen for Biogas mener, at der bør ske ændringer i tærskelmængder for hvornår hhv. oplag af biogas og naturgas bliver omfattet af risikoreglerne. Grænsen for biogas er 10 tons og 50 tons for naturgas. Brancheforeningen ønsker, at der arbejdes for, at grænseværdien for biogas ligestilles med naturgas.

Jette Gabrieli (gennem miljøorganisationen NOAH) savner en generel bestemmelse om, at undtagelserne, jf. artikel 4, jævnlige bør revurderes.

Krav til virksomhederne

Rockwool A/S savner en præcisering af, hvornår myndighederne kan kræve, at en kolonne 2- virksomhed behandles som en kolonne 3- virksomhed og hermed skal implementere forebyggelsesplanen gennem et sikkerhedsledelsessystem. Desuden mener Rockwool, at det af direktivet bør fremgå, hvad der menes med "en ændring" på en virksomhed.

Grontmij/Carl Bro og Dansk Brand- og Sikringsteknisk Institut mener, at sikkerhedsdokumenterne og -rapporterne bør udarbejdes efter en ny disposition. Der lægges således ikke op til, at indholdet ændres - kun dispositionen.

Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste mener, at formuleringen af, at forebyggelsesplanen skal sikre et højt niveau af sundheds- og miljøbeskyttelse kan medføre en skærpelse af reguleringen.

Dominoeffekter

Rockwool A/S savner en definition på nabovirksomheder, herunder om der er tale om geografiske virksomheder eller virksomheder, som ligger inden for et konsekvensområde.

Jette Gabrieli (gennem miljøorganisationen NOAH) mener, at det af direktivet bør frem, at det er den nationale kompetente myndighed, som bør have et opdateret overblik over risikovirksomheder.

Tidsfrister

Jette Gabrieli (gennem miljøorganisationen NOAH) mener at der generet bør stammes op på en række tidsfrister. Det gælder bl.a. fristen for eksisterende virksomheder til at anmelde sig til myndighederne bør reduceres fra 1 år efter, at Seveso III er virksomme. Desuden mener Jette Gabrieli, at fristen for nyomfattede virksomheder til at udarbejde en sikkerhedsrapport bør reduceres fra de 2 år. Endvidere mener Jette Gabrieli, at myndighedernes frist på 1 år til at udarbejde de eksterne beredskabsplaner er for lang. Hun mener endvidere, at den eksterne beredskabsplan for nystartede virksomheder bør udarbejdes, inden driften påbegyndes, og at nyomfattede virksomheder bør udarbejde den interne beredskabsplan hurtigere end 1 år, som er fristen jf. direktivet

Bryggeriforeningen foreslår, at der bør skabes sammenfald mellem direktivets tidsfrister for ajourføring og opdatering af sikkerhedsdokumenter samt afprøvning af beredskabsplaner.

Information til offentligheden

DI er uforstående overfor en af hovedgrundene til at revidere direktivet, som angives at være for at bringe direktivet i overensstemmelse med Århus Konventionen. DI mener, at Århus Konventionen allerede er implementeret i EU-lovgivning ved to tværgående direktiver, som også gælder for risikoområdet. Behovet for at gentage de samme regler i samtlige direktiver er således ikke til stede.

Bryggeriforeningen er enig i, at offentligheden skal have adgang til relevante informationer, men støtter ikke, at der skal informeres om rene virksomhedsforhold. Foreningen angiver, at der kun bør informeres om de endelige beredskabsplaner.

Lægemiddel Industri Foreningen finder, at myndighederne nøje bør overveje offentlighedens krav på information om stoffer og aktiviteter på risikovirksomhederne set i relation til den generelle indsats i forhold til at forebygge terror i samfundet.

Rockwool fremhæver, at det som noget nyt kræves, at virksomheder redegør for deres erfaringer ved tidligere uheld. Rockwool mener, at det bør præciseres i hvilken historisk udstrækning, der er tale om, samt hvis og hvilke erfaringer, der skal videregives.

Jette Gabrieli (gennem miljøorganisationen NOAH) finder det positivt, at direktivet lægger op til en større åbenhed og erfaringsudveksling på EU-niveau. Dog mener hun, at det bør præciseres, hvad der forstås ved, at alle personer, som må antages af at blive berørt af et større uheld, **regelmæssigt** og uden at anmode om det modtager oplysninger om sikkerhedsforanstaltninger og en hensigtsmæssig adfærd i tilfælde af uheld.

Inspektioner

Jette Gabrieli (gennem miljøorganisationen NOAH) finder det positivt, at kravene til inspektionerne er strammet, dog bør det fremgå at alle inspektioner bør være uanmeldte.

Bryggeriforeningen mener dog, at inspektionsfrekvensen bør øges til hvert 5. år. Foreningen fremhæver endvidere, at antallet af inspektioner bør reduceres, hvis regelmæssige inspektioner har vist, at der ikke er risiko for større uheld.

Registrerede Revisorer, FRR; Dansk Fjernvarme, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Advokatsamfundet og TÆNK Forbrugerrådet har ingen bemærkninger til forslaget.

Sagen blev behandlet i miljøspecialudvalget den 9. februar 2011. Der var følgende bemærkninger.

Økologisk Råd anførte i forhold til regeringens holdning om afvejning mellem offentlighedens adgang til information og misbrug heraf, at der i denne forbindelse ikke bør ske hemmeligholdelse af information om konkrete virksomheder.

DI spurgte til, hvorvidt der var tale om at reglerne i direktivet, der implementerer Århus-konventionen gik videre end de to generelle direktiver om Århus-konventionen og om det var nødvendigt at implementere Århus-konventionen i direktivet.

Greenpeace tilkendegav, at Greenpeace mente at der var tale om manglende implementering af det eksisterende Seveso-direktiv i forhold til Avedøre-værket pga. forhøjelse af ammoniakmængderne, og nævnte at man havde indgivet klage herover.

Sagen blev behandlet i miljøspecialudvalget den 25. maj 2011. Der var følgende bemærkninger.

DI spurgte ind til om man havde fået en mere præcis vurdering af, hvor mange virksomheder direktivet vil berøre. DI spurgte desuden ind til, hvorvidt man havde vurderet DI's tidligere spørgsmål om reglerne i direktivet, der implementerer Aarhus-konventionen.

Landbrug og Fødevarer erklærede, at man i lighed med DI's høringssvar fandt det meget problematisk, at Danmark havde overimplementeret for så vidt angår ammoniakanlæg. Samtidig udbad man sig en forståelig vejledning på området. DI opfordrede til, at man i Bruxelles anvendte de samme argumenter, som Kulegravningsudvalget havde lagt til grund for sin anbefaling om at inkludere ammoniakanlæg.

7. Forhandlingssituationen

Kommissionens forslag til direktiv har været drøftet i Rådets arbejdsgruppe på en række møder henover foråret, senest den 17. maj 2011. Den 8. april udsendte formandskabet et revideret tekstforslag. Det reviderede tekstforslag er blevet drøftet på møder den 14. april, 2. maj og 17. maj 2011. Pt. er der sket en mere uddybende drøftelse af artiklerne 1-5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 15a, 17 og 19 samt bilag 1. Resten af forslaget vil blive drøftet den 26. maj 2011.

Generelt er Formandskabet kommet med meget få ændringsforslag til Kommissionens udspil. På anvendelsesområdet prioriterer medlemsstaterne fortsat den valgte tilgang – som også Seveso II 2 bygger på – nemlig en graduering efter, hvor farlige virksomhederne vurderes at være. Virksomhederne opdeles i to grupper: kolonne 2 og kolonne 3, hvor kolonne 3 er de farligste. Denne tilgang har betydet, at det har været vanskeligt at få opbakning til, at der skal stilles særlige krav til eksempelvis kolonne 2-virksomheder, som skal implementere deres forebyggelsesplan gennem et sikkerhedsledelsessystem etc. Direktivforslaget indeholder stadig en korrektionsmekanisme, hvor Kommissionen gennem delegerede retsakter kan vedtage, at specifikke stoffer skal med eller undtages direktivet. Stort set alle lande, herunder Danmark, har været utilfreds med, at dette skal ske gennem delegerede retsakter og har opfordret til at man søger en anden

løsning, herunder brugen af gennemførselsretsakter. Et flertal lande, herunder Danmark, har fremhævet, at kriterierne for denne korrektionsmekanisme som minimum bør fremgå af basis retsakten, inden den vedtages. Kommissionen har lyttet til dette og har indkaldt interesserede medlemsstater til et ekspertmøde den 27. maj 2011.

Danmark har fremført, at man gerne så den danske *overimplementering* med hensyn til midlertidige oplag i forbindelse med transport og krav til mindre ammoniak anlæg omfattet af direktivet. Formandskabet har tydeligt oplyst, at det nødtigt ser, at anvendelsesområdet udvides. Med hensyn til kravene til virksomhederne og inspektionerne er der generelt uenighed om, hvilke *tidsfrister* der skal gælde for, hvornår de enkelte dokumenter og beredskabsplaner skal foreligge. En række lande, herunder Danmark, er fortalere for, at tidsfristerne bliver så korte som det er praktisk muligt. Andre lande arbejder generelt for længere tidsfrister. Formandskabet vil på baggrund heraf overveje en ny model for tidsfristerne. Det kan være enten at indføre maksimumsfrister, således det er op til de enkelte medlemsstater at fastsætte strammere tidsfrister eller et ”rullende system” som træder i kraft, når der foreligger en anmeldelse fra en virksomhed.

Flere lande har generelt ønsket en fleksibilitet omkring fastsættelse af minimumfrekvenser til *inspektion*. Danmark har med begrænset opbakning støttet, at direktivet fastsætter hvor ofte virksomhederne skal besøges. Danmark har arbejdet på at få teksten ændret i artikel 10, således at det er klart, at alle Seveso-virksomheder skal *informere myndighederne, inden ændringen foretages*. Dette er nu sket, og ingen medlemsstater har haft bemærkninger til den ændrede tekst. En stor gruppe af medlemslande mener endvidere, at informationsforpligtigelserne er for byrdefulde, hvorimod Danmark overvejende har været positiv overfor en større åbenhed. Kommissionen har på grund af uklarheder om bl.a. den økonomiske byrde lovet at udsende et non-paper om informationsforpligtigelserne. Papiret blev udsendt den 23. maj 2011, men tydeliggør kun bestemmelserne om forpligtelsen, men ikke fordelingen af den økonomiske byrde.

8. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens forslag velkomment. Regeringen er enig i, at der er behov for at tilpasse reguleringen af risikovirksomheder til de kommende regler for klassificering af kemikalier og Århus Konventionens bestemmelser om offentlighedens adgang til information.

Regeringen lægger vægt på, at der fortsat fastholdes et højt og gerne forøget sikkerhedsniveau for alle risikovirksomheder, herunder at stoffer, der enten søges fri- eller medtaget direktivet, fortsat vurderes og afvejes i forhold den reelle fare og risiko, som de anses for at udgøre.

Regeringen finder det imidlertid vigtigt, at der fortsat skal være mulighed for at afveje offentlighedens adgang til information i forhold til, om eventuelle informationer kan misbruges til at udøve skader på virksomheder, samfund og miljø.

Regeringen hilser desuden velkomment, at direktivforslaget afspejler en modernisering, effektivisering og præcisering af en række bestemmelser, hvilket kan bidrage til at lette de administrative byrder for virksomheder og myndigheder.

Anvendelsesområdet (artikel 2, 4, 23, 24, 25 og 26 samt bilag 1)

Regeringen er grundlæggende enig med Kommissionen i den måde, som direktivet er opbygget på, således at kontrolniveauet er moduleret, idet der gælder strengere regler, jo større mængder af farlige stoffer, der er til stede på de enkelte virksomheder. Hvilke stoffer, der anses for farlige i denne sammenhæng, fremgår af et bilag til direktivet.

Regeringen finder, at følgerne ved et større kemikalieuheld ofte kan være meget alvorlige. Det er derfor af stor betydning, at direktivets anvendelsesområde (artikel 4) ikke ændres uden, at medlemsstaterne har haft mulighed for at bidrage med vigtig viden om de konkrete stoffer.

Regeringen finder derfor, at direktivets anvendelsesområde bør ændres gennem de såkaldte gennemførelsesretsakter, der vedtages via komitologi, idet medlemsstaterne således sikres en større indflydelse på forslagernes konkrete udformning.

Regeringen kan dog støtte Kommissionens forslag om, at direktivet i fremtiden kan tilpasses (artikel 23) den tekniske udvikling gennem delegerede retsakter. Regeringen finder det i overensstemmelse med TEUF artikel 290, at der indføres en mulighed for, at direktivet med kort frist kan opdateres med ny kendt viden, idet der er tale om ikke-væsentlige ændringer af selve basisretsakten. Der vil typisk være tale om formelle ændringer.

Regeringen finder, at en række begreber bør præciseres yderligere. Dette gælder bl.a. definitionen af, hvornår en kolonne 2 skal behandles som en kolonne3-virksomhed, definition af ændring og definition af nabovirksomhed, som bør beskrives ud fra en konsekvenszone og ikke en geografisk beliggenhed. Regeringen mener desuden, at det bør fremgå, at militære anlæg, som overvejende anvendes til civil formål bør være omfattet af direktivet.

Regeringen forventer ikke at tilføjelsen af vandfri, gasformig ammoniak umiddelbart vil have nogen betydning for de danske virksomheder, idet stoffet allerede er opført i den danske risikobekendtgørelse som følge af de danske særregler. Regeringen vurderes desuden, at medtagelsen af svær fuelolie vil medføre, at flere kraftværker og kraftvarmeværker end i dag vil blive omfattet af bestemmelserne. Regeringen mener, at fuelolie, der har toksiske egenskaber, udgør en væsentlig risiko ved spild til vandmiljøet. Regeringen mener derfor, at fuelolie skal være omfattet af direktivet i lighed med andre olieprodukter, men anerkender også at der kan være behov for en nærmere afgrænsning af begrebet fuelolie.

Regeringen finder for biogas, som har en anden tærskelværdi end naturgas, bør risikoen for biogas præciseres, således at en øget indsats står mål med den sikkerheds- og samfundsmæssig gevinst.

Regeringen mener desuden, at små virksomheder i galvanobranchen ikke bør være omfattet af risikolovgivningen, idet disse virksomheder allerede i tilstrækkeligt omfang er reguleret af anden lovgivning (miljøbeskyttelsesloven). Regeringen vil derfor arbejde på, at der bliver indført en tærskelværdi for navngivne stoffer i bilag I gældende for ”galvaniske væsker” på f.eks. 100 tons.

Regeringen finder, at der i det nye direktiv fortsat skal være en henvisning til arbejdsmiljødirektivet.

Dansk overimplementering for mindre ammoniakanlæg samt oplag i forbindelse med transport

Danmark har indført mere vidtgående regler, med inddragelse af mindre oplag af ammoniak i nærheden af følsom arealanvendelse samt regler for oplag af farlige stoffer i forbindelse med transport. Det skyldes, at et uheld på disse oplag kan inddrage mange mennesker. Regeringen finder, at direktivet bør udvides til også at regulere disse anlæg.

Krav til virksomhederne (artikel 5, 6, 7, 8, 9 og 10 samt bilag II, III og IV)

Regeringen er grundlæggende enig med Kommissionen i, at det er nødvendigt at virksomhederne anmelder sig til myndighederne og dokumenterer, hvilke foranstaltninger, der vil blive gennemført på de enkelte virksomheder. Dog mener regeringen, at anmeldefristen for de nyomfattede virksomheder er for lang. I Danmark er det i dag praksis, at disse virksomheder har 3 måneder til at anmelde sig til myndigheder – i direktivforslaget får de 1 år. Regeringen mener, at det både er vigtigt ud fra et plan- og sikkerhedsaspekt i forhold til nabovirksomheder, samfund og miljø er vigtigt, at myndighederne hurtigt bliver opmærksomme på, at den aktuelle virksomhed fremover har status som risikovirksomhed.

Regeringen hilser velkomment, at de særlige krav til kolonne 3-virksomhederne er meget præcist beskrevet i direktivforslaget. Det letter de administrative byrder både for myndigheder og virksomheder. Regeringen savner dog, at kravene til forebyggelsesplanen, som alle virksomheder skal indsende, beskrives yderligere i et bilag til direktivforslaget. Regeringen finder desuden, at dette bilag bør indeholde de samme krav, som Danmark i dag stiller til kolonne 2-virksomheder, herunder krav om at alle risikovirksomheder har et sikkerhedsledelsessystem.

Regeringen finder det vigtigt, at alle ændringer, der kan have indflydelse på sikkerheden bliver godkendt af de kompetente myndigheder, inden de iværksættes. Dette krav gælder ifølge direktivforslaget kun for de mest farlige virksomheder (kolonne 3). Regeringen mener, at dette krav bør udvides til også at omfatte kolonne 2-virksomheder – sådan som det er praksis i Danmark i dag.

Dominoeffekter (artikel 6, 8 og 9 samt bilag II)

Regeringen hilser det velkomment, at det i direktivet præciseres, at bestemmelserne om dominoeffekter gælder både for kolonne 2- og kolonne 3 virksomheder, som det også klart fremgår af dansk lovgivning. Der vil dog skulle arbejdes for en tydeliggørelse af udveksling af information mellem risikovirksomheder, nabovirksomheder, offentliggørelse og ansvarsfordeling mellem virksomheder og myndigheder.

Beredskabsplaner (artikel 11 og bilag IV)

Regeringen finder det relevant, at der fastsættes en tidsfrist for, hvor længe en virksomhed, som enten er eller bliver nyomfattet af direktivets bestemmelser, kan drives, uden at der foreligger beredskabsplaner. Desuden finder regeringen, at denne periode skal være så kort som mulig.

Regeringen finder desuden, at der bør stilles krav til kolonne 2-virksomheder om, at de i deres forebyggelsesplan skal beskrive, hvordan de vil håndtere uheld samt om nødvendigt udarbejde en beredskabsplan, hvis myndighederne efter præcise retningslinjer vurderer, at der er behov for det.

Endvidere mener Regeringen, at det bør præciseres, at de kolonne 2-virksomheder, som pålægges at implementere deres forebyggelsesplan gennem et sikkerhedsledelsessystem også bør pålægges at udarbejde interne beredskabsplaner og give oplysninger til brug for eksterne beredskabsplaner og fysisk planlægning med det indhold, som fremgår af bilag IV, herunder høring og information af

offentligheden. Høring og information kan evt. ske efter koordinering med andre lovgivningsmæssige krav.

Information til offentligheden og udveksling af information (artikel 13, 14, 15, 16 og 20 samt bilag V og VI)

Regeringen noterer sig, at der på dette punkt er tale om en vis forøgelse af den administrative byrde for både virksomheder og myndigheder. Regeringen hilser det velkomment, at det i bilag V angives, hvilke oplysninger der skal være til rådighed, herunder hvordan befolkninger bliver advaret og holdt underrettet samt relevante oplysninger fra beredskabsplanen.

Regeringen mener, at det bør overvejes at stille krav om, at alle risikovirksomheder forpligtes til at udarbejde et ikke-teknisk resume, som bl.a. opfylder direktivets krav om at fremlægge informationer til offentligheden.

Regeringen er desuden enig i, at befolkningen skal inddrages i beslutningsprocesser, som kan få betydning for dem. Det er regeringens vurdering, at denne forpligtigelse kan tilgodeses gennem VVM-proceduren, planlovens og miljølovens nuværende procedurer.

Inspektioner (artikel 19 og bilag V)

Kravene til inspektioner strammes i forhold til mindre risikovirksomheder (kolonne 2), mens kravene til de store kolonne 3-virksomheder er uændret. Det hilser regeringen velkomment og noterer sig, at også konklusionerne af inspektionerne skal offentliggøres.

9. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Et grund- og nærhedsnotat blev den 1. februar 2011 oversendt til Folketingets Europaudvalg. Et samlenotat blev den 25. februar 2011 oversendt til Folketingets Europaudvalg med henblik på opnåelse af forhandlingsoplæg.

PUNKT 2

Forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om ændring af direktiv 2001/18/EF for så vidt angår medlemsstaternes mulighed for at begrænse eller forbyde dyrkning af gmo'er på deres område.

Der refereres til notat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 17. maj 2011. Revideret notat eftersendes.

PUNKT 3

Beskyttelse af vandressourcer og integration af bæredygtig vandforvaltning i og udenfor EU

- Rådskonklusioner

Nyt notat

Resume

Udkast til rådskonklusioner tager udgangspunkt i, at en øget indsats vedr. beskyttelse af vandressourcerne og fremme af bæredygtig vandforvaltning er påkrævet. Rådet ser frem til Kommissionens "Blueprint" til beskyttelse af Europa's vand, som udkommer i 2012. I den forbindelse opfordrer Rådet Kommissionen til at tage hensyn til: Klimatilpasning, sektorintegration, den fælles landbrugspolitik, økologisk aspekt af infrastrukturprojekter, vandøkosystemer og vådområder, forskning og renovering af Europas vandinfrastruktur. Rådskonklusionerne har ikke i sig selv konsekvenser for Danmark.

1. Status

Rådssekretariatet sendte den 11. maj 2011 ovennævnte udkast til medlemslandene.

Formandskabet har oplyst, at de forventer at rådskonklusionerne vil blive forelagt Rådet (miljø) til vedtagelse på rådsmøde den 21. juni 2011.

2. Formål og indhold

Rådet erkender, at selv om vandtilgængelighed og vandkvalitet er afgørende for en bæredygtig udvikling, er der mange trusler mod vandressourcerne, bl.a. befolkningstilvækst, overudnyttelse, ørkendannelse og klimaændringer. En øget indsats til beskyttelse af vandressourcerne og til fremme af bæredygtig vandforvaltning er derfor påkrævet.

EU's vandpolitiske instrumenter er forbedret væsentligt over de sidste årtier, navnlig med vandrammedirektivet. Der er dog grund til bekymring over de senere års udvikling præget af ekstreme vejr-situationer med tørke, voldsom nedbør og oversvømmelser. Det bør reflekteres i den fremtidige vandpolitik.

Rådet ser derfor frem til Kommissionens svar på udfordringerne i form af et "Blueprint" til beskyttelse af Europa's vand, som kommer i 2012. Rådet opfordrer Kommissionen til at samarbejde med medlemslandene og interessenter herom og i den forbindelse tage hensyn til bl.a. nedenstående betragtninger.

- Tilpasning til klimaændringer bør integreres i vandforvaltningen, herunder i forbindelse med arealplanlægningen. Ekstrem nedbør kan omkostningseffektivt tilbageholdes i naturlige systemer og samtidig bidrage til opfyldelse af miljømæssige, klimamæssige og socio-økonomiske mål. Tilpasning til klimaændringer (herunder udnyttelse af vandkraft, flodtransport, bioenergi, og CO₂-lagring) bør ikke bringe vandforekomster og vandafhængige økosystemer i fare.
- Vandforvaltningsmæssige aspekter bør integreres yderligere i andre politikområder, navnlig

i samhørighedspolitikken, transportpolitikken, energipolitikken og den fælles landbrugspolitik.

- Den fælles landbrugspolitik understøtter vigtige EU-mål som fødevarer sikkerhed og en rimelig levestandard i landbrugsområderne, men den må fremover indregne landbrugsaktiviteternes miljømæssige påvirkninger og omkostninger på en bedre måde. Målene under vandpolitikken må integreres bedre i den forestående reform af landbrugspolitikken, som bør understøtte både landbrugsområderne og opfyldelse af målene i vandrammedirektivet og habitatdirektivet.
- Den økologiske effekt af store infrastrukturprojekter i floder bør holdes på et minimum gennem afhjælpende foranstaltninger og eventuelt udlignes gennem kompenserende foranstaltninger, som fremmer målene i fuglebeskyttelsesdirektivet, habitatdirektivet og vandrammedirektivet.
- Vandøkosystemer og vådområder spiller en vigtig rolle i forhold til velfærd, miljø, økonomi og internationalt. Vandområderne leverer økosystemydelser (sedimenttransport, drikkevandsressourcer, beskyttelse mod oversvømmelser, næringsstofomsætning, osv.), som må identificeres, og hvis økonomiske værdi må integreres i politikområder (økonomi, handel, transport, landbrug og energi) og beslutningsprocesser.
- Der bør sættes retning for den vandrelaterede forskning i EU's næste rammeprogram for forskning og teknologisk udvikling.
- Der er behov for en strategisk og langsigtet planlægning for reovering af Europas vandinfrastruktur (vandforsyning og kloakforsyning), som mange steder har betydelige lækager. Der bør indgå overvejelser om lukkede kredsløb, vandeffektivitet, vandgenbrug og reduktion af udledninger til vandområderne.

3. Europa Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Konsekvenser for Danmark

Rådskonklusionerne har ikke i sig selv konsekvenser for Danmark.

6. Høring

Udkastet blev behandlet på møde i Miljøspecialudvalget onsdag den 25. maj 2011, hvor der indkom følgende bemærkninger.

Danmarks Naturfredningsforening (DN) fandt, at det var et fornuftigt udkast til rådskonklusioner, som lå på bordet. DN fremhævede den trussel mod grund- og drikkevand, som pesticidanvendelse medfører. DN henviste til en fransk undersøgelse, som viste en stigende forurening af det franske drikkevand på flaske.

Dansk Industri (DI) udtrykte ønske om, at rådskonklusionerne vedr. langsigtet planlægning i forbindelse med vandinfrastruktur blev afspejlet i regeringens holdning.

Landbrug og Fødevarer (L&F) fremførte, at mht. integration til den fælles landsbrugspolitik, var det vigtigt at sikre fleksibilitet for medlemslandene, så der bliver mulighed for at implementere målrettet.

Dansk Vand- og Spildevandsforening (DANVA) har i forbindelse med specialudvalgshøringen indsendt følgende skriftlige bemærkning: Foreningen kan fuldt ud støtte regeringens generelle holdning. Det vil sige en klar støtte til udkastet til rådskonklusioner, hvor der er en længere liste af hensyn, som Kommissionen skal erindre i det kommende arbejde. Der er således behov for, at der bl.a. arbejdes intenst på at sikre en bedre integration af vandpolitikken i den forestående reform af landbrugspolitik. Det påpeges også, at vandpolitiske aspekter bør integreres i energipolitikken.

7. Forhandlingssituationen

Udkastet drøftes i Rådets miljøgruppe den 18. maj 2011.

8. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan generelt tilslutte sig udkastet til rådskonklusioner.

Regeringen er enig i vurderingen af truslerne mod Europas vandområder og vandressourcer, og er derfor også enig i, at en øget indsats til beskyttelse heraf er påkrævet, og at det bør afspejles i EU's fremtidige vandpolitik.

Drøftelserne om den fremtidige vandpolitik vil forventeligt tage afsæt i Kommissionens "Blueprint" til beskyttelse af Europa's vand, som dermed bliver et vigtigt dokument. Regeringen er enig i opfordringen til Kommissionen om at samarbejde med medlemslande og interessenter om udarbejdelsen heraf.

Regeringen kan i den forbindelse generelt tilslutte sig betragtningerne, som Kommissionen i udkastet til rådskonklusioner opfordres til at tage hensyn til. Regeringen er herunder enig i, at vandforvaltningsmæssige aspekter bør integreres yderligere i andre politikområder, herunder den fælles landbrugspolitik. Arbejdet inden for politikområderne bør generelt koordineres, således at der opnås størst mulig synergi.

9. Tidligere forelæggelser for folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg er ikke tidligere orienteret om sagen.

PUNKT 4

Kommissionens meddelelse om ”Vores livsforsikring, vores natur kapital – en EU biodiversitetsstrategi frem mod 2020”

KOM(2011) 244 final

SEC (2011) 540 final

- Rådskonklusioner

Nyt notat

Resume

Kommissionens EU's biodiversitetsstrategi omfatter seks mål, der sigter på at reducere tabet af biodiversitet, og de største belastninger af naturen og økosystemfunktionerne i EU. Der lægges op til, at strategiens biodiversitetsmål skal forankres i de vigtigste sektorpolitikker. Strategien skal sikre, at EU bidrager til globalt at bekæmpe tabet af biodiversitet og implementere aftalerne fra COP10, Nagoya i Japan.

Udkastet til rådskonklusioner har til formål at udtrykke Rådets holdninger til EU's biodiversitetsstrategi, og hvordan man agter at følge op på denne.

Formandskabets udkast er udtryk for en positiv tilgang til strategiens mål og handlinger og fremhæver behovet for at integrere hensynet til biodiversitet i EU's sektorpolitikker. Rådet understreger vigtigheden af, at der sikres sammenhæng mellem strategiens mål og midler og finansieringen heraf.

Kommissionen anmodes om at udpege mangler i den eksisterende EU lovgivning og udarbejde forslag til lovgivning om invasive arter. Rådet understreger behovet for, at påbegynde forberedelsen af EU's ratifikation af ABS-protokollen.

1. Status

Kommissionen sendte den 3. maj 2011 ovennævnte forslag til Rådet. Den 17. maj har formandskabet sendt forslag til rådskonklusioner til Kommissionens meddelelse.

Folketingets Europaudvalg er ikke tidligere orienteret om sagen.

Meddelelsen forventes at blive behandlet på rådsmøde (miljø) den 21. juni 2011 med vedtagelse af rådskonklusioner.

2. Formål og indhold

Formålet med Kommissionens meddelelse er at fremlægge en strategi for, hvordan EU kan standse tabet af biodiversitet og fremskynde EU's omstilling hen imod en ressourceeffektiv og grøn økonomi. Strategien er en integreret del af Europa 2020 strategien

Meddelelsen er en opfølgning på rådets konklusioner vedtaget på rådsmødet (miljø) i marts 2010, hvor Rådet satte nye EU-mål for beskyttelse af biodiversiteten i 2020 og vedtog en langsigtet vision for 2050. Endvidere adresserer meddelelsen de beslutninger, der blev vedtaget af parterne på FN's 10. biodiversitetskonference i Nagoya (global strategisk plan for biodiversitet (2011-2020), en

protokol om lige adgang til genetiske ressourcer (ABS-protokollen) samt en strategi for mobilisering af ressourcer til den globale biodiversitet)

Strategien opstiller 6 prioriterede mål og tilhørende 20 handlinger, som sigter mod at:

1. håndhæve EU's regler for beskyttelse af fugle og levesteder
2. bevare og forbedre økosystemerne - og genoprette mindst 15 % af de ødelagte områder
3. involvere landbrug og skovbrug i forbedring af biodiversiteten
4. sikre bæredygtig udnyttelse af fiskeriressourcerne ved at reducere fangsterne til videnskabeligt fastsatte grænser inden 2015
5. bekæmpe fremmede arter, der invaderer levesteder samt
6. intensivere EU's bestræbelser på at forebygge tabet af biodiversitet på globalt plan

Strategien er i tråd med EU's internationale forpligtelser efter FN's konvention om den biologiske mangfoldighed, der omfatter et sæt af globale mål for 2020.

Mål 1: Bevare og genoprette naturen

Med henblik på at standse tilbagegang og forringelser af alle arter og levesteder omfattet af EU's habitatdirektiv og EU's fuglebeskyttelsesdirektiv og opnå en betydelig og målbar forbedring af arterne og deres levesteder, skal der i 2020 være 100 % flere levesteder og 50% flere arter, som har opnået en forbedret status; 50 % af alle fuglearter skal have opnået en forbedret populationsstatus.

Handling 1: Afslutte etableringen af Natura2000 og sikre god forvaltning i områderne.

Handling 2: Sikrer tilstrækkelig finansiering af Natura2000 områder.

Handling 3: Fremme interessenters bevidsthed og engagement samt styrke håndhævelsen.

Handling 4: Forbedre og strømline overvågning og rapportering.

Mål 2: Bevare og forbedre økosystemerne

I 2020 skal økosystemer og deres tjenester være vedligeholdt og styrket gennem etablering af grøn infrastruktur og genopretning af mindst 15 % af ødelagte økosystemer.

Handling 5: Forbedre viden om økosystemer og deres tjenester i EU.

Handling 6: Prioritering af genopretning og fremme af grøn infrastruktur.

Handling 7: Sikre stop i tab af biodiversitet og økosystemtjenester.

Mål 3: Forøge bidraget fra landbrug og skov i forbedring af biodiversiteten

Landbrug:

I 2020 er det landbrugsareal, der i EU er udlagt til landbrug med græsarealer, pløjjord og arealer med permanente afgrøder, og som er omfattet af biodiversitetsrelaterede foranstaltninger under reformen af den fælles landbrugspolitik (CAP'en), forøget med henblik på at sikre biodiversiteten og opnå målbare forbedringer i bevaringsstatus af arter og levesteder, som er afhængige af eller

påvirket af landbruget og i tilvejebringelsen af økosystemtjenester i forhold til EU 2010-baseline, og derved bidrage til at forøge bæredygtig drift.

Handling 8: Styrke direkte betalinger for offentlige miljøgoder under EU's fælles landbrugspolitik.

Handling 9: Forbedre målet om biodiversitetsbeskyttelse under landdistriktsudviklingen.

Handling 10: Bevare den genetiske diversitet i Europas landbrug.

Skov

I 2020 skal der være forvaltningsplaner eller lignende foranstaltninger i overensstemmelse med handlingsplan for bæredygtig skov ((Sustainable Forest Management Plan (SFM)) for alle offentligt ejede skove og for skove over en vis størrelse, som modtager støtte i henhold til landdistriktsprogrammet med henblik på at opnå målbare forbedringer i bevaringsstatus for arter og levesteder, som er afhængige af eller påvirkes af skovbrug, og som bidrager til forbedring af de relaterede økosystemtjenester sammenlignet med EU 2010 Baseline.

Handling 11: Fremme beskyttelse og forøgelse af biodiversiteten i skove

Handling 12: Integrere biodiversitet i forvaltningsplaner for skove

Mål 4: Sikre bæredygtigt fiskeri

I 2015 skal der være et bæredygtigt fiskeri ”Maksimalt bæredygtigt udbytte” (”Maximum Sustainable Yield (MSY)”). Fiskebestande skal have opnået en alders- og størrelsesfordeling, som er karakteristisk for sunde bestande gennem en fiskeriforvaltning, der ikke har nogen betydelig, negativ påvirkning på andre bestande, arter eller økosystemer og som støtter opnåelse af god miljømæssig status i 2020 i overensstemmelse med EU's havstrategidirektiv.

Handling 13: Forbedre forvaltningen af fiskebestande.

Handling 14: Udfase negative påvirkninger af fiskebestande, arter, levesteder og økosystemer.

Mål 5: Bekæmpe invasive fremmede arter

I 2020 er invasive fremmede arter og deres spredningsveje identificeret og prioriteret, prioriterede arter er under kontrol eller udryddet og spredningsveje håndteres med henblik på at hindre introduktion og etablering af nye invasive arter.

Handling 15: Styrke EU's plante- og dyresundhedsregimer.

Handling 16: Etablere et særligt instrument til invasive fremmede arter.

Mål 6: Afværge tabet af biodiversitet på globalt plan

I 2020 har EU forøget sit bidrag med henblik på at afværge tabet af biodiversitet på det globale plan.

Handling 17: Reducere de indirekte påvirkninger på tabet af biodiversitet.

Handling 18: Mobilisere additionelle ressourcer for at bevare den globale biodiversitet.

Handling 19: Anvendelse af ”Biodiversitetsbevis” i EU's udviklingssamarbejde

Handling 20: Regulere adgang til genetiske ressourcer og en retfærdig og ligelig deling ved udnyttelse af dem.

EU's implementeringsstrategi

EU-Kommissionen vil sammen med medlemsstaterne udvikle en fælles ramme for gennemførelsen af EU's og de globale biodiversitetsmål. Kommissionen vil støtte og supplere medlemsstaternes indsats ved at styrke EU's miljølovgivning, forslå nye EU-politikker, udarbejde guidelines, finansiering, fremme forskning og udveksling af bedste praksis (best practice).

Rådskonklusioner

Formandskabets udkast lægger op til en positiv tilgang til EU's biodiversitetsstrategi for 2020 med dets 6 mål og 20 handlinger i bestræbelserne på at nå EU's 2020 biodiversitetsmål.

Udkastet understreger, at EU's politik for første gang vil drage fordel af en sammenhængende vidensramme og en ”baseline” – 2010 Biodiversity Baseline - som vil tjene til at sammenligne måling af fremskridt for at nå EU's målsætninger på biodiversitetsområdet.

I udkastet bakkes op om, at strategien adresserer hovedårsagerne til, at EU ikke nåede 2010-målet, herunder langsom implementering af eksisterende lovgivning særligt indenfor områderne landbrug, fiskeri og skovbrug; utilstrækkelig finansiering og sektorintegration; manglende specifikke fællesskabspolitikker indenfor bl.a. invasive fremmede arter og økosystemtjenester.

I udkastet fremhæves behovet for, at strategien implementeres hurtigt i alle sektorpolitikker og alle igangværende politikudviklinger og reformer såsom den fælles landbrugs- og fiskeripolitik, samhørighedspolitikken og den flerårige budgetperiode. Kommissionen opfordres i den forbindelse til at sikre, at biodiversitetsmålsætningerne inkorporeres i de fremtidige finansielle perspektiver (2012-2020).

Konklusionsudkastet understreger, at det er vigtigt, at målet om ”ingen netto tab” af biodiversitet gøres operativt, at identifikationen af skadelige subsidier igangsættes og at der udvikles en metode/et biodiversitetsbevis til brug for alle EU finansierede projekter, planer og programmer.

I udkastet udtrykkes støtte til, at fuldstændig gennemførelse af EU's miljø-regelsæt og i særdeleshed EU's fugle- og habitatdirektiv er afgørende for at nå EU's nye 2020 mål. Kommissionen opfordres til at adressere eksisterende mangler i fællesskabslovgivningen, herunder bl.a. et lovgivningsinitiativ for invasive arter.

Med udkastet understreges behovet for at sikre den nødvendige finansiering gennem bl.a. den fremtidige EU finansielle ramme, nationale midler og innovative mekanismer, herunder passende og regelmæssig finansiering af Natura 2000.

3. Europa Parlamentets udtalelser

Europa Parlamentet har ikke behandlet forslaget.

4. Nærhedsprincippet

Ikke relevant

5. Konsekvenser for Danmark

Kommissionens meddelelse har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser for Danmark. Det står dog klart, at en gennemførelse af strategien vil indebære meget betydelige statsfinansielle konsekvenser for medlemslandene.

Kommissionens opgørelse over de økonomiske omkostninger for at nå strategiens mål er primært gennemgået på et overordnet og kvalitativt niveau. EU-Kommissionen vurderer, at en udmøntning af strategien vil indebære en merudgift på ca. 8 mia. euro pr. år på EU-niveau. Såfremt det – som beregningseksempel – forudsættes, at Danmarks finansieringsandel svarer til Danmark finansieringsandel af EU's budget (dvs. ca. 2 pct.) vil det svare til en årlig merudgift for Danmark på 1,2 mia. DKK om året.

Ovenstående skøn er forbundet med stor usikkerhed. Grundige analyser af strategiens økonomiske konsekvenser vil således være påkrævede.

6. Høring

Notatet har været i høring i Miljøspecialudvalget den 25. maj 2011, hvor der fremkom følgende bemærkninger:

Landbrug og Fødevarer (L&F) oplyste, at man var enige i regeringens holdning at en afklaring af de finansielle mekanismer skulle afventes og der skulle afventes en analyse af omkostningerne ved implementering. L&F mente, at man skulle afvente gennemførelsen af Natura2000 før man gik videre med en implementering af mål og handlinger fra Kommissionens meddelelse. Endvidere fandt L&F, at grøn infrastruktur var et vigtigt element i meddelelsen.

Danmark Naturfredningsforening (DN) oplyste, at man støttede mål og handlinger i Kommissionens meddelelse. DN var ikke enige i, at implementeringen skulle afvente en afklaring af de finansielle perspektiver, idet der ville være fare for at man ikke kunne nå fristen. DN ville gerne vide hvornår den danske smertegrænse var nået før man fra dansk side tog biodiversitets tiltag.

Greenpeace understreget, at målene fra 2010 ikke var opfyldt og at man var enige i at der havde været for få virkemidler. Greenpeace fandt dog, at man skulle være mere ambitiøs i sine globale mål for at reducere tabet af biodiversitet og at EU havde nogen forpligtigelser i forhold til den

globale indsats. Greenpeace mente, at man satte ribben for lavt, hvis man skulle vente på at få CAP'en og CFP'en var i hus.

Dansk Industri (DI) oplyste, at man var enige i regeringens tilgang. DI spurgte til underskrivelse af ABS-protokollen. Med hensyn til biodiversitet og implementeringstiltagene ønskede man fra DI's side at blive oplyst hvilken rolle industrien kunne spille i forbindelse med biodiversitet og bæredygtig produktion. DI ville indsende skriftlige bemærkninger med henblik på industriens bidrag til elementerne, så det kunne blive en del af rådskonklusionerne.

DN fandt at ordet passende baseline virket svagt og, at det var nødvendigt at elementerne i baseline bliver gennemtænkt hurtigt.

L&F understreget, at det var nødvendigt at gennemføre Natura2000 for at få en passende baseline.

7. Forhandlingsituationen

Kommissions meddelelse har været forelagt miljøgruppen den 11. maj 2011, hvor formandskabet oplyste, at man sigter mod at vedtage rådskonklusioner om strategien på rådsmødet i juni. Medlemslandene fremhævede sektorintegration og main-streaming, finansiering og en mulig implementeringsstrategi som de vigtigste elementer. Visse lande udtrykte bekymring for at vedtage en strategi uden den nødvendige tid til grundige analyser, mens andre medlemslande var mere åbne overfor formandskabets tilgang. Udkast til rådskonklusioner vil blive drøftet i miljøgruppen den 24. maj 2011.

I lyset af den vanskelige økonomiske situation i de fleste medlemslande må det anses for usikkert, om der på højere niveau vil være opbakning til at gennemføre en strategi, som indebærer merudgifter i EU i størrelsesordenen 8 mia. euro årligt.

8. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen deler den overordnede holdning om, at en EU-biodiversitetsstrategi er nødvendig for at nå målet om at standse tilbagegangen af biodiversiteten i EU inden 2020.

Danmark finder det imidlertid helt afgørende, at der foretages grundige analyser og vurderinger af Kommissionens udkast til en biodiversitetsstrategi, før der træffes konkrete beslutninger vedr. strategien. Der må skabes klarhed over de konkrete virkemidler samt miljø-, samfundsmæssige og økonomiske konsekvenser på både EU-niveau og for det enkelte medlemsland. Først når et sådant beslutningsgrundlag er tilvejebragt vil Danmark kunne støtte beslutninger om strategiens nærmere mål og indhold samt finansiering heraf. Det er væsentligt, at der sikres sammenhæng mellem strategiens mål og virkemidler og finansieringen heraf.

For så vidt angår evt. finansiering af strategien via EU's budget vil dette skulle afklares i forbindelse med forhandlingerne af EU's flerårige finansielle rammer. Fra dansk side finder man det væsentligt, at rådskonklusionerne ikke præjudicerer disse forhandlinger. Fra dansk side finder man det dog relevant at afdække mulighederne for finansiering af tiltag vedr. biodiversitet gennem bl.a. EU's landbrugspolitik, jf. også regeringens høringssvar vedr. fremtidens landbrugspolitik.

Danmark vil lægge vægt på, at behovet for, at hensynet til biodiversitet effektivt integreres i EU's sektorpolitikker, understreges.

Danmark vil lægge vægt på, at der udvikles en passende baseline for grøn infrastruktur og forbedrede økosystemer, og at de nødvendige handlinger fastsættes på baggrund heraf.

Danmark vil arbejde for, at EU i forbindelse med sit globale ansvar fremhæver bæredygtigt forbrug og produktion og brugen af offentlige indkøbspolitikker som vigtige virkemidler.

9. Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

PUNKT 6

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 648/2004, hvad angår anvendelsen af fosfater og andre fosforholdige stoffer i husholdningsvaskemidler

KOM(2010) 597

- sagen er ikke på dagsordnen for rådsmøde (miljø) den 21. juni, men forventes vedtaget på et efterfølgende rådsmøde

Revideret notat

Resume

Forslaget indfører en begrænsning af indholdet af fosfater og andre fosforholdige stoffer i husholdningstekstilvaskemidler på 0,5 vægtprocent. Forslaget vurderes til at have stærkt begrænsede konsekvenser for Danmark, både når det gælder miljømæssige fordele, og når det gælder økonomisk/administrative byrder. Forslaget kan dog have positiv effekt i Østersøen.

1. Status

Kommissionen sendte den 9. november 2010 ovennævnte forslag til Rådet. Forslaget har hjemmel i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) artikel 114, og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Europa-Parlamentet har endnu ikke behandlet forslaget.

Der er oversendt grund- og nærhedsnotat til Folketinget den 9. februar 2011.

Formandskabet præsenterede forslaget på et møde i Rådets arbejdsgruppe for teknisk harmonisering den 26. januar 2011. Forslaget har siden været behandlet på 3 møder i løbet af foråret 2011.

2. Formål og indhold

Det overordnede formål med forslaget er at sikre et velfungerende indre marked for vaske- og rengøringsmidler, samt at beskytte vandmiljøet mod de potentielle skadelige virkninger af fosfater og andre fosforholdige stoffer i vaske- og rengøringsmidler. Det skal ske

ved at mindske vaskemidlernes bidrag i form af fosfater til den samlede eutrofiering (overgødning) af EU' overfladevand. Eutrofiering af søer og kystnære områder medfører forringet vandkvalitet, idet den biologiske balance forskydes. Der sker ofte en opvækst af mikroskopiske alger i overfladevandet, hvilket forringer forholdene for vandplanter og fisk.

Kommissionen opdeler i forslaget de fosforholdige vaskemidler i tre grupper: tekstilvaskemidler til husholdningsbrug, maskinopvaskemidler til husholdningsbrug samt industrielle og institutionelle rengørings- og vaskemidler. Ændringsforslaget vedrører hovedsagligt anvendelsen af tekstilvaskemidler til husholdningsbrug. For fosforholdige maskinopvaskemidler til husholdningsbrug indføres der dog en pligt til evaluering ved udgangen af 2014. Fosfater i de industrielle og institutionelle rengørings- og vaskemidler reguleres ikke.

Forslaget indeholder en række ændringer til forordning (EF) nr. 648/2004 om vaske- og rengøringsmidler. De vigtigste ændringer er beskrevet nedenfor.

Forslaget indfører i et nyt bilag en begrænsning af indholdet af fosfater og andre fosforholdige stoffer i tekstilvaskemidler til husholdningsbrug. Der indføres en grænse for indholdet af fosfater og andre fosforholdige stoffer på 0,5 vægtprocent. Denne begrænsning skal træde i kraft den 1. januar 2013.

Kommissionen skal senest den 31. december 2014 foretage en evaluering og forelægge en rapport om anvendelsen af fosfater og andre fosforholdige stoffer i maskinopvaskemidler til husholdningsformål, samt fremlægge et lovgivningsmæssigt forslag, hvis der skal ske en udfasning eller begrænsning af fosforholdige stoffer i disse produkter.

Af hensyn til læsbarheden er det foreslået at indsætte en definition af begrebet ”rengøring”, i stedet for at henvise til den relevante ISO standard.

Forordningens gennemførelsesbeføjelser foreslås tilpasset traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF), der er en del af Lissabon-traktaten, som trådte i kraft 1. december 2009. Forslaget tillægger Kommissionen beføjelser til at ændre forordningens tekniske bilag i henhold til proceduren for delegerede retsakter.

Forslaget indeholder en bestemmelse, om at medlemslandenes kompetente myndigheder skal kunne tilbageholde partier af vaske- og rengøringsmidler, der ikke er i overensstemmelse med forordningen.

Forslaget skærper den eksisterende bestemmelse om medlemslandenes mulighed for at opretholde eller fastsætte nationale regler på de af forordningens områder, der ikke harmoniseres ved forslaget, dvs. for maskinopvaskemidler til husholdninger, samt for rengørings- og vaskemidler for institutioner og erhverv. På disse områder foreslås det at følgende nye kvalificerende krav skal være opfyldt, nemlig at det skal være begrundet i hensynet til beskyttelse af vandmiljøet, og når der foreligger teknisk og økonomisk mulige alternativer.

3. Europa Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig.

4. Nærhedsprincippet

Kommissionen angiver, at formålet med forslaget ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne alene. Det skyldes, at formålet med forslaget er, at fosfater i vaske- og rengøringsmidler skal bidrage mindre til risikoen for eutrofiering af EU's vandmiljø samtidig med, at der opretholdes et velfungerende indre marked for vaske- og rengøringsmidler.

Kommissionen angiver desuden, at der ikke er en fælles teknisk specifikation i EU, og det fragmenterer EU-markedet for vaskemidler; at de EU-medlemsstater, der samarbejder om regionale strategier for Østersøen og Donau-bækkenet gentagne gange har opfordret til, at der træffes

harmoniserede EU-foranstaltninger; samt at forslaget opretholder medlemsstaternes mulighed for at fastsætte nationale regler for fosfater i maskinopvaskemidler og vaske-rengøringsmidler til erhvervsformål, forudsat det er begrundet i særlige forhold - såsom store eutrofieringsrisici eller hensynet til vandmiljøet på medlemsstatens område.

Regeringen kan tilslutte sig Kommissionens vurdering.

5. Konsekvenser for Danmark

Gældende dansk ret og forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser:

Forordningen om vaske- og rengøringsmidler omfatter i dag ikke en regulering af indholdet af fosfat i tekstilvaskemidler til husholdninger.

Fosfater i tekstilvaskemidler til husholdninger er heller ikke omfattet af national regulering.

Hvis Kommissionens forslag bliver vedtaget, ændres den allerede gældende forordning om vaske- og rengøringsmidler, idet der tilføjes et bilag om fosfor og bestemmelserne for ændring af bilag ændres. De indholdsmæssige forslag medfører derfor ingen ændringer i dansk lovgivning. Forslaget indeholder imidlertid et forslag om, at medlemslandenes kompetente myndigheder skal kunne tilbageholde partier af vaske- og rengøringsmidler, der ikke er i overensstemmelse med forordningen. En sådan bestemmelse findes ikke i den gældende Kemikalielov, der alene giver myndighederne mulighed for at pålægge den ansvarlige producent eller importør at trække ulovlige produkter tilbage fra markedet. En vedtagelse af forslaget i sin nuværende form forudsætter formentlig en lovændring.

Forslaget medfører endvidere en indskrænkning af mulighederne for at lave nationale regler på de områder, der ikke harmoniseres af forslaget. Da Danmark ikke har regler på området, og heller ikke har planer om at lave sådanne, vurderes det ikke at have praktisk betydning for Danmark.

Forslagets økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser:

Kommissionen har vurderet, at fosfater i tekstilvaskemidler står for 60 % af markedet for fosfater, og at et fosfat-forbud i tekstilvaskemidler kan føre til et tab af 1000 – 1650 arbejdspladser i EU, som følge af lukning af virksomheder, der producerer fosfat. Herudover har Kommissionen anslået, at substitution af fosfat i tekstilvaskemidler vil koste de involverede vaskemiddelproducenter et engangsbeløb på i alt 13,2 millioner euro, og at substitutionen ikke vil volde tekniske problemer.

Det er Kommissionens vurdering, at private og professionelle brugere ikke vil blive berørt.

Da der i dag eksisterer nationale regler om fosfater i flere medlemsstater, vil indførelse af fælles regler i EU for fosfatindholdet i tekstilvaskemidler medføre en administrativ lettelse for vaskemiddelproducenterne, der herefter ikke skal holde sig opdateret om hvert enkelt medlemsstats regler om fosfater.

Kommissionen vurderer at 80 – 90 % af husholdningerne i EU er tilknyttet et rensningsanlæg. Fosfat fjernes hovedsagligt ved at tilsætte jernsalte til spildevandet, hvorefter der sker en kemisk bundfældning. Hvis indholdet af fosfater i tekstilvaskemidler begrænses, kan rensningsanlæggene

spare på udgifterne til jernsalte. Kommissionen vurderer på europæisk plan denne besparelse til 6 - 415 mio. euro pr. år.

Samlet set mener Kommissionen, at der er nettofordele forbundet med at indføre en begrænsning.

Kommissionens vurdering kan ikke overføres direkte på danske forhold.

Danmark har ingen lovgivning på området, men hovedparten af vaskemiddelproducenterne har, ifølge Brancheforeningen for Sæbe, Parfume og Teknisk/kemiske artikler (SPT), af egen drift valgt at markedsføre fosfatfrie tekstilvaskemidler. SPT anslår, at 80 – 90 % af de tekstilvaskemidler, der sælges til private forbrugere i Danmark i dag, ikke indeholder fosfat.

For de producenter, der stadig bruger fosfat i visse vaskeprodukter, vil der være omstillingsudgifter forbundet med substitutionen af fosfat. Til gengæld vil de opnå administrative lettelser, fordi de ikke skal holde sig opdateret om hver medlemsstats regler om fosfater.

Omkring 90 % af de danske husstande er tilknyttet et renseanlæg. Danske renseanlæg er gennem en årrække blevet tilpasset og optimeret til at fjerne fosfor biologisk. Den kemiske fældning af fosfor med jernsalte benyttes således i dag i mindre grad i danske renseanlæg, hvorfor der ikke kan hentes væsentlige besparelser her.

Ved indførelse af andre stoffer, som alternativ til fosfater, kunne renseanlæggene teoretisk have behov for en omstilling til at håndtere disse nye stoffer. Behovet for en sådan omstilling anses dog for at være minimal, da hovedparten af de tekstilvaskemidler, der sælges i Danmark, allerede i dag er baseret på andre stoffer end fosfat.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have væsentlige statsfinansielle konsekvenser. Gennemførelse af en lovændring, der giver de kompetente myndigheder mulighed for selv at tilbageholde ulovlige produkter, forventes ikke umiddelbart at medføre store omkostninger. Det vil kun meget undtagelsesvist være nødvendigt for myndighederne selv at tilbageholde ulovlige produkter. I disse tilfælde vil myndighederne altid kræve udgifterne dækket af den ansvarlige efterfølgende. Staten vil alene få udgifter i de sager, hvor det ikke vil være muligt at inddrive udgifterne hos den ansvarlige. Det vil dreje sig om udgifter til transport og opbevaring og destruktion af vaskemidler. I tilfælde heraf, afholdes udgifterne inden for de kompetente myndigheders eksisterende udgiftsrammer.

Samfundsøkonomiske konsekvenser.

Det forventes, at ekstraomkostningerne for borgerne vil være minimale, eftersom hovedparten af tekstilvaskemidlerne på det danske marked allerede er fri for fosfat.

Forslaget forventes ikke at medføre brug af ny informationsteknologi (IT) til digital forvaltning/håndtering i virksomhederne eller hos borgerne.

Beskyttelsesniveau:

Forslaget vurderes at ville medføre en mindre øgning af beskyttelsesniveauet i Danmark.

Forslaget forventes at medføre begrænsede fordele for vandmiljøet i Danmark. I kloakerede områder med spildevandsrensning vil den reducerede udledning af fosfat fra husholdningerne ikke nødvendigvis have betydning for udløbskoncentrationen af fosfor fra renseanlæggene, idet der sandsynligvis blot vil ske en mindre ændring af processerne indenfor anlæggene.

For de 10 % danske husstande, der ikke er tilknyttet et fælles renseanlæg, renses mere end 60 % af spildevandet for fosfor. Fosforudledningen fra ukloakerede områder og fra regnvandsbetingede udledninger fra fælleskloakerede overløb, vil dog blive reduceret en smule som følge af forbuddet.

Den miljømæssige gevinst ved at begrænse indholdet af fosfater i tekstilvaskemidler, forventes fortrinsvis at forekomme i vandmiljøet i og omkring andre EU-lande end Danmark. Kommissionen vurderer, at forslaget bl.a. vil have en positiv effekt for følsomme og grænseoverskridende vandområder, som Donauebækkenet og den centrale del af Østersøen. Derfor indeholder EU's strategi for Østersøen også et mål om at fjerne fosfater i vaskemidler, i de lande, hvor dette ikke allerede er sket, som anbefalet af HELCOM's Baltic Sea Action Plan.

6. Høring

Forslaget har været sendt i høring den 21. december 2010 til 31 interessenter. Der er ved høringsfristens udløb den 21. januar 2011 modtaget hørings svar fra 6 høringsparter.

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) har ingen bemærkninger til forslaget.

Forbrugerrådet har af ressourcemæssige årsager ikke mulighed for at forholde sig til forslaget.

Dansk Vand- og Spildevandsforening (DANVA), Brancheforeningen for Sæbe, Parfume og Teknisk/kemiske artikler (SPT), samt Miljømærkning Danmark kan tilslutte sig de foreslåede ændringer.

DANVA gør opmærksom på, at forslaget ikke nødvendigvis medfører besparelser på kort sigt for renseanlæggene. Herudover bemærkes det at i tilfælde af at der havde været tale om en markant udskiftning af fosfater med andre stoffer på kort sigt ville det kunne blive væsentligt at se på, hvilken betydning potentielle erstatningsstoffer kan have for driften af renseanlæg.

Miljømærkning Danmark og SPT foreslår, at vægtangivelsen (0,5 % efter vægt) laves om til henholdsvis en grænseværdi per "funktionel enhed" / "højst 0,5 g. pr. vask". Dette ville medføre en fordel for producenter af kompakte vaskemidler, idet disse ville kunne arbejde med en højere grænse for indholdet af fosforholdige komponenter i forhold til de øvrige ingredienser end producenter af mindre kompakte midler. Miljømærkning Danmark bemærker dog, at et forbud udtrykt pr. "funktionel enhed" vil medføre en større kompleksitet.

Et rammenotat om forslaget har desuden været sendt i høring i Miljøspecialudvalget fra den 7. – 14. april 2011. Der er indkommet følgende bemærkninger:

DI har ingen bemærkninger til høringen.

Forbrugerrådet meddeler, at man ikke har taget stilling til forslaget.

Sagen blev behandlet på miljøspecialudvalget den 25. maj, hvor der ikke var bemærkninger.

7. Forhandlingssituationen

Forslaget blev præsenteret på et møde i Rådets arbejdsgruppe for teknisk harmonisering den 26. januar 2011. Herudover har forslaget været drøftet den 18. februar, den 28. marts 2011 og den 27. april 2011. De fleste medlemslande er positivt indstillet overfor forslaget.

En gruppe lande, herunder Danmark, lægger vægt på, at det nye bilag om begrænsning af indholdet af fosfat i vaskemidler ikke skal kunne ændres ved delegation til Kommissionen.

En mindre gruppe lande foreslår at forbuddet mod fosfater i vaskemidler udtrykkes som funktionel enhed (g/vask) nærmere end som vægtenhed (højest 5 % efter vægt) med den begrundelse at dette vil fremme brugen af kompakte vaskemidler.

Nogle få store lande har foreslået at forbuddet mod fosfater allerede nu udvides til også at omfatte maskinopvaskemidler til private husholdninger, mens en større gruppe lande foretrækker at afvente en rapport fra Kommissionen, der særskilt behandler denne produktgruppe. Det skyldes at der, for maskinopvaskemidlernes vedkommende, er behov for et bedre datagrundlag hvad angår de alternative indholdsstoffers tekniske egenskaber og miljømæssige profil.

8. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens forslag velkomment.

Regeringen anerkender, at der kan være miljømæssigt behov for en regulering af fosfater i vaskemidler generelt i Europa, og ser endvidere en konkurrencemæssig fordel i ensartede regler på dette område.

Regeringen støtter samtidig forslagets relativt begrænsede omfang. Forudsætningen for at indføre et forbud mod fosfater i maskinopvaskemidler til husholdninger og vaskemidler til institutions- og industriformål anses ikke for opfyldt på nuværende tidspunkt. Der mangler miljøvenlige alternativer på markedet, som teknisk set vil være lige så effektive i forhold til at blødgøre vandet, som fosfaterne. Dette gælder især i et land som Danmark, hvor brugsvandet er relativt hårdt, sammenlignet med f.eks. Norge og Sverige.

Regeringen støtter forslaget om, at Kommissionen pålægges at udarbejde en rapport og eventuelt lovgivningsmæssige forslag vedrørende en mulig regulering af fosfater i husholdningsmaskinopvaskemidler med udgangen af 2014. Regeringen er af den opfattelse, at det skal sikres, at rapporten indeholder en grundig undersøgelse af de alternative stoffers miljøprofil og deres betydning for funktionen af renseanlæg. Hvis dette nødvendiggør en udsættelse af tidsfristen for leveringen af rapporten, kan regeringen acceptere dette. Herudover bør der ligeledes indføres en frist for at udarbejde en tilsvarende rapport vedrørende vaskemidler til institutions- og erhvervsformål.

Regeringen er enig i, at det vil fremme brugervenligheden i yderligere grad, hvis der indføres en definition af ”rengøring”, frem for at forordningen henviser til en ISO standard. Af praktiske årsager ser regeringen gerne, at den sideordnede definition af fx ”snavs (soil)” også kommer med.

Regeringen anerkender, at ændringer af forordningens tekniske bilag kan ske gennem proceduren for delegerede retsakter. Der bør dog indføres en tidsbegrænsning for delegationen til

Kommissionen. Kommissionens brug af delegerede retsakter bør kvalificeres, ligesom Kommissionen bør pålægges en afrapporteringspligt.

Regeringen vurderer imidlertid, at ændring af det nye bilag om ”Begrænsninger i indholdet af fosfater og andre fosforholdige stoffer”, til f.eks. også at omfatte andre typer vaskemidler end tekstilvask i husholdninger, vil indebære en ændring af forordningens anvendelsesområde og regeringen lægger vægt på, at ændring af anvendelsesområdet ikke kan ske via delegation til Kommissionen.

9. Tidligere forelæggelser for Folketinget

Folketingets Europaudvalg har fået tilsendt grund- og nærhedsnotat om sagen den 9. februar 2011.

PUNKT 7

KOM 2010(362)

Tidlig forelæggelse

- Revideret notat

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 97/68/EF for så vidt angår bestemmelserne for motorer, der markedsføres under fleksibilitetsordningen.

Resume

Direktiv 97/68/EF omhandler emissionsregulering af forurenende luftarter og partikler fra forbrændingsmotorer til montering i mobile ikke vejgående maskiner.

Kommissionen foreslår at øge fleksibilitetsordningen fra 20 til 50 % for dieselmotorer i bygge- og anlægsmateriel, landbrugs- og skovmaskiner. Desuden foreslås indført en fleksibilitetsordning på 20 % for motorer til lokomotiver og motorvogne (f.eks. IC3 tog). Dette vil i følge Kommissionen gavne industrien, uden at det øger forureningen væsentligt. Ændringen vil kun gælde overgangen fra trin IIIA til trin IIIB, og den øgede fleksibilitet udløber 31. december 2013.

Fleksibilitetsordningen består i, at der i forbindelse med overgang til et nyere trin fortsat kan markedsføres en andel ældre motorer. Ordningen er indført for at lette overgangen fra et trin til det næste.

De forskellige trin er et udtryk for den tilladte udledning af forurenende luftarter fra motorerne i ikke vejgående maskiner. Ved overgangen fra trin IIIA til IIIB reduceres den tilladte udledning af kvælstofoxider (NO_x) og partikler fra motorerne.

Udledningen af kvælstofoxider fra ikke-vejgående maskiner udgør omkring 18-20 % af den samlede danske udledning fra transportsektoren. Udvides fleksibilitetsordningen som foreslået vurderer Miljøstyrelsen, at andelen af hhv. kvælstofoxider og partikler fra ikke-vejgående maskiner vil stige i størrelsesordenen 0,5 til 1 % set i forhold til den samlede danske udledning fra transportsektoren.

1. Status

Kommissionen sendte den 8. juli 2010 ovennævnte forslag om ændringer til direktiv 97/68/EF ændret ved 2004/26/EF i 2004 til Rådet. Forslaget har hjemmel i TEF artikel 175 og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i TEF artikel 251.

Forslaget har været behandlet i Europa-Parlamentets miljøgruppe den 29. marts 2011. Sagen har endnu ikke været til afstemning i Europa Parlamentets plenarforsamling.

2. Formål og indhold

Direktivet 97/68/EF omhandler emissionsregulering af forurenende luftarter og partikler fra forbrændingsmotorer til montering i mobile ikke vejgående maskiner. Der fastsættes i direktivet bestemmelser for den maksimale udstødningsemission af kulmonoxid (CO), kulbrinter (HC), kvælstofoxider (NO_x) og partikler fra dieselmotorer i bygge- og anlægsmateriel, landbrugs- og skovmaskiner, motorvogne og lokomotiver, fartøjer til sejlads på indre vandveje, motorer, der kører med én konstant hastighed, og små benzinmotorer, der bruges i forskellige typer af maskiner. Der er bl.a. tale om motorer, som anvendes i gravemaskiner, dumpere, pumper, kompressorer og motorer til jernbanemateriel mv. Direktivet regulerer ikke motorer til traktorer, der er omfattet af et selvstændigt direktiv.

Det gældende direktiv fastsætter gradvis strengere emissionsgrænseværdier med dertil hørende datoer for overholdelse. Emissionsgrænseværdierne skærpes løbende afhængigt af motoreffekt. Den næste skærpelse løber i perioden 1. januar 2011 til 1. januar 2013, hvor der skærpes fra trin IIIA til trin IIIB. Det er særligt emissionskravene til kvælstofoxider og partikelemissionen, der strammes. Det forventes at blive nødvendigt at forsyne motorerne med partikelfiltre for at overholde trin IIIB emissionsgrænseværdierne. Det svarer i store træk til Euro V for lastbiler og busser, der blev obligatorisk den 1. oktober 2009. Der fastsættes ligeledes et maksimalt svovlindhold på 10 ppm for det referencebrændstof, som skal anvendes ved typegodkendelse af trin IIIB-motorer.

Der er i direktivet allerede indbygget en fleksibilitetsordning i forbindelse med skift mellem trin-kravene, som betyder, at der må sælges 20 % eller et fast antal motorer af det tidligere trin 1-5 år efter et nyt trin er trådt i kraft. Baggrunden herfor er, at producenter af ikke-vejgående maskiner, som ikke selv producerer motorer, kan have problemer ved overgangen til nye trin. Det gælder især for fabrikanten, der kun producerer et lille antal maskiner, der kun produceres i små serier. Flexibilitetsordningen giver udstyrsfabrikanten mulighed for i en 4-5 årig periode at anvende motorer, der kun opfylder grænseværdierne i det foregående trin. Der er dog indført en begrænsning i det samlede antal motorer svarende til 20 % af en årsproduktion (som gennemsnit af de seneste 5 års produktionstal) eller et højeste antal, der afhænger af effektområdet.

Kommissionen vurderer, at den økonomiske krise har ramt den europæiske industri for fremstilling af mobile ikke-vejgående motorer uventet hårdt. Som en følge heraf er udviklingen af motorerne forsinket, og dette gør det vanskeligt for maskinproducenterne at designe deres udstyr.

EU og USA har koordineret kravene til motorerne i denne sektor. USA har også en fleksibilitetsordning og har i 2008 øget fleksibiliteten, så en producent må levere motorer med forskellige emissionsniveauer forudsat, at de i gennemsnit overholder kravene. Udover EU og USA er det kun Japan der har krav til denne sektor, og de japanske krav er mindre skrappe end kravene i EU og USA.

Kommissionen begrundet derfor forslaget med at:

- Afbøde virkningerne af den økonomiske krise for fabrikanten af motorer og ikke-vejgående maskiner for at bevare konkurrenceevne og beskæftigelse.
- Give industrien mulighed for fortsat at finansiere forskning og udvikling.

Ændringsforslaget omfatter dieselmotorer i effektområdet 19 – 560 kW. Disse motorer skal efter gældende direktiv – afhængig af effektområdet – skifte fra miljøkravene trin IIIA til trin IIIB i perioden 2011 til 2013.

Kommissionen foreslår at øge fleksibilitetsordningen fra 20 til 50 % for de nævnte maskinområder. Desuden foreslås indført en fleksibilitetsordning på 20 % for motorer til lokomotiver og motorvogne (f.eks. IC3 tog). Dette vil i følge Kommissionen gavne industrien uden, at det øger forureningen væsentligt. Ændringen vil kun gælde overgangen fra trin IIIA til trin IIIB, og den øgede fleksibilitet udløber 31. december 2013.

Miljøstyrelsen vurderer, på baggrund af Kommissionens oplysninger, at direktivforslaget har en mindre miljømæssig negativ effekt. Udledningen af kvælstofoxider fra ikke-vejgående maskiner udgør omkring 18-20 % og partikler 20-23 % af den samlede danske udledning fra transportsektoren. Udvides fleksibilitetsordningen som foreslået, vurderer Miljøstyrelsen, at andelen af hhv. kvælstofoxider og partikler fra ikke-vejgående maskiner vil stige i størrelsesordenen 0,5 til 1 % set i forhold til den samlede danske udledning fra transportsektoren. Denne relativt lille stigning vurderes ikke at have væsentlig indvirkning på luftkvaliteten.

Kommissionen har beregnet, at øgningen af fleksibiliteten fra 20 til 50 % svarer til en forsinkelse i indføringen af trin IIIB med 16 uger. Kommissionen vurderer, at der udskiftes ca. 5 % af de ikke-vejgående maskiner hvert år, og at de har en gennemsnitlig levetid på ca. 20 år. Det betyder, at det er få maskiner af den totale "bestand" der kommer under den øgede fleksibilitetsordning.

3. Europa Parlamentets udtalelser

Europa Parlamentets miljøgruppe har den 29. marts behandlet sagen og fremlagt følgende væsentlige ændringsforslag:

- Flexibilitetsprocenten justeres ned fra Kommissionens forslag på 50 % til 30 %
- Lokomotiver og motorvogne omfattes af regler for udskiftningsmotorer med generelt krav om at udskiftningsmotoren leve op til trin IIIA krav.
- Kommissionen har fremsat forslag om at et antal på 12 lokomotivmotorer kan markedsføres under fleksibilitetsreglerne af en enkelt producent. Parlamentet har fremsat forslag om at ændre dette til 20 motorer samt yderligere 10 motorer såfremt disse lever op til krav fastsat under GERT 8073.
- Direktivet og dermed den øgede fleksibilitetsprocent udløber med udgangen af trin III B.
- Opfordret Kommissionen til at fremsætte nyt trin for non-road med krav der er sammenlignelige med euro VI for tunge køretøjer og hermed krav til ultrafine partikler.
- Det tilføjes at udvikling af miljøvenlig teknologi er vigtigt for promovning af fremtidig vækst og mindskelse af helbredseffekter.

4. Nærhedsprincippet

I ledsagedokument til ændringsforslaget vurderer Kommissionen, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da direktivet allerede harmonerer typegodkendelsesproceduren for markedsføring af motorer, og medlemsstaterne hermed ikke kan træffe individuelle foranstaltninger.

5. Konsekvenser for Danmark

Gældende dansk ret og forslaget lovgivningsmæssige konsekvenser

Kan implementeres i dansk ret ved en ændring af den eksisterende bekendtgørelse nr. 339 af 10. maj 2005.

Forslagets økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser:

Kommissionen er i deres økonomivurdering kommet frem til, at de udgifter, der skyldes øget miljøbelastning ved at øge fleksibiliteten, overgås af den forbedrede økonomi for producenterne af udstyr til den ikke-vejgående sektor, jf. tabellerne nedenfor.

	Fleksibilitetsprocent for de maskiner, der allerede er omfattet af ordningen (omkostninger i Euro)	
	20 %	50 %
Miljøomkostninger		550 000 000
Sparede omkostninger ved øgning fra 20 til 50 %		2 124 000 000

	Fleksibilitetsprocent for motorvogne (omkostninger i Euro)	
	20 %	50 %
Miljøomkostninger	3 400 000	8 500 000
Sparede omkostninger ved forslag om at omfatte motorvogne med hhv. 20 til 50 %	4 900 000	12 500 000

Således vurderes forslaget at give et positiv økonomisk resultat for samfundet.

I Danmark har forslaget såvel positive som negative konsekvenser for erhvervslivet. På den ene side vil en øget fleksibilitet lette overgangen mellem trin IIIA og trin IIIB for mindre maskinproducenter, der ikke selv producerer motorer. På den anden side har Danmark producenter af efterbehandlingsudstyr, som forslaget må forventes at påvirke negativt.

Forslaget vurderes ikke at give øget administration for erhvervslivet.

Statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget vurderes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

Erhvervsadministrative konsekvenser.

Forslaget vurderes ikke at have erhvervsadministrative konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser.

I Danmark er der ingen motorproducenter, der berøres af disse ændringer. Danmark har maskinproducenter, som dette forslag vil hjælpe. Såfremt fleksibilitetsordningen øges vil en større andel "ældre" og billigere motorer kunne anvendes i produktionen af ikke vejgående maskiner.

Da administrationen af fleksibilitet med 20 % allerede eksisterer, vil det ikke betyde øget administration at øge fleksibiliteten til 50 %.

Beskyttelsesniveau:

Det vurderes, at forslaget vil have en lille negativ indvirkning på beskyttelsesniveauet.

6. Høring

Forslaget har været udsendt i høring den 5. august 2010 til 131 interessenter. Der er ved høringsfristens udløb den 17. august modtaget hørings svar fra 12 høringsparter samt Skov og Naturstyrelsen. Kommentarerne kan opdeles som følger:

- Dansk Transport og Logistik og Dansk Erhverv, har haft bemærkninger til høringsmaterialet. KL har ikke haft kommentarer.
- DTL og Danske Erhverv udtaler, at de ønsker at fastholde de eksisterende regler for fleksibilitet.
- DTL og Dansk Erhverv fremhæver, at der skal eftermonteres partikelfiltre på lastbiler til brug i miljøzonerne for at bidrage til, at Danmark kan overholde EU's luftkvalitetsdirektiv. Forslaget om mere fleksibilitet for de nævnte ikke vejgående maskiner kan medvirke til et partikelniveau i byerne, som vil kræve yderligere indgreb. Kravene til filtre på lastbilerne har medført en øget konkurrenceforvridning mellem lastbiler og maskiner som dumpere, da ikke vejgående køretøjer ikke er omfattet af kravene i miljøzonerne. Dansk Erhverv mener desuden, at den øgede fleksibilitet vil stride mod miljøministerens udsagn i Folketinget (S 2573) om "Ren luft til alle".

Sagen har ligeledes været sendt i høring i EU-miljøspecialudvalget. Der er i den forbindelse kommet bemærkninger fra Energi- og Olieforum, som støtter dansk holdning til forslaget.

7. Forhandlingssituationen

Formandskabet har fremlagt et kompromisforslag, hvorefter

1. Flexibilitetsprocenten foreslås fastsat til 45 %.
2. 16 lokomotivmotorer kan markedsføres under fleksibilitetsreglerne af en enkelt producent med mulighed for yderligere 10.
3. Den kommende fremsættelse af trin V vil medtage en vurdering af ultrafine partikler.
- 4.

Et kvalificeret flertal af medlemslandene kan støtte kompromisforslaget. Formandskabet søger en 1. læsningsaftale med Europa-Parlamentet.

8. Regeringens generelle holdning

Danmark arbejder for en begrænsning af luftforurening fra motorer i mobile ikke vejgående maskiner. Luftforureningen fra dieseldrevne mobile ikke vejgående maskiner giver et ikke uvæsentligt bidrag til luftforureningen. En ændring i fleksibilitetsordningen vil betyde en øget udledning af kvælstofoxider og partikler svarende til ca. 0,5-1 %.

Forslaget skal ses i lyset af den samlede indsats overfor luftforurening og ønsket om at fremme udviklingen af miljøteknologi.

Hovedparten af EU's medlemsstater har udfordringer ved at møde EU's luftkvalitetskrav til partikler og kvælstofdioxid. Disse grænseværdier er udover at beskytte menneskers sundhed fastsat i overensstemmelse med de forventede reduktioner af luftforurening, som de fortløbende skærpede af udledningen af luftforurening fra transportsektoren, industrien mv. medfører. Regeringen finder at forslaget bidrager negativt til at gøre det muligt for Danmark at leve op til luftkvalitetsgrænseværdien for kvælstofdioxid (NO₂).

Regeringen finder, at forslaget ligeledes indebærer en potentiel risiko for konkurrenceforvridning mellem den ikke-vejgående og den vejgående transportsektor.

Regeringen støtter udvikling af ny miljøteknologi. Der er i Danmark førende virksomheder af efterbehandlingsudstyr til lastbiler og busser. De ikke-vejgående køretøjer kunne være et potentielt nyt marked. Regeringen kan på den baggrund ikke støtte Kommissionens ændringsforslag om at udvide fleksibilitetsordningen.

9. Tidligere forelæggelser for Folketinget

Folketinget er orienteret ved nærheds- og grundnotat om sagen den 7. september 2010.

PUNKT 8

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2000/25/EF for så vidt angår bestemmelserne for traktorer, der markedsføres under fleksibilitetsordningen.

KOM (2010) 607

- Sagen er ikke på dagsordnen for rådsmøde (miljø) den 21. juni, men forventes vedtaget på et efterfølgende rådsmøde

Revideret notat

Resume

Direktiv 2000/25/EF omhandler emissionsregulering af forurenende luftarter og partikler fra forbrændingsmotorer til montering i landbrugs- og skovbrugstraktorer. Kommissionen foreslår at øge fleksibilitetsordningen fra 20 til 50 %. Dette vil ifølge Kommissionen gavne industrien, uden at det øger forureningen væsentligt. Ændringen vil kun gælde overgangen fra trin IIIA til trin IIIB, og den øgede fleksibilitet udløber 31. december 2013.

Fleksibilitetsordningen består i, at der i forbindelse med overgang til et nyere trin fortsat kan markedsføres en andel ældre motorer. Ordningen er indført for at lette overgangen fra et trin til det næste. De forskellige trin er et udtryk for den tilladte udledning af forurenende luftarter fra traktor motorerne. Ved overgangen fra trin IIIA til IIIB reduceres den tilladte udledning af kvælstofoxider (NO_x) og partikler fra motorerne.

På baggrund af de forelagte oplysninger vurderer Miljøstyrelsen, at andelen af hhv. kvælstofoxider og partikler fra ikke-vejgående maskiner, og herunder traktorer, vil stige i størrelsesordenen 0,5 til 1 % set i forhold til den samlede danske udledning fra transportsektoren.

2. Status

Kommissionen sendte 27. oktober 2010 ovennævnte forslag til Europa- Parlamentet og Rådet. Forslaget har hjemmel i TEF artikel 114 og skal derfor vedtages efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEF artikel 294.

Forslaget har været behandlet i Europa Parlamentets miljøgruppe, som har afgivet rapport den 18. marts 2011, og det forventes at sagen vil være til afstemning i Europa Parlamentets plenarforsamling den 26. juni.

2. Formål og indhold

Direktiv 2000/25/EF om traktoremissioner regulerer udstødningsemissionerne (kulilte (CO), kulbrinter (HC), kvælstofoxider (NO_x) og partikler (PM) fra dieselmotorer monteret på landbrugs- og skovbrugstraktorer. Direktivet er fuldt ud på linje med direktiv 97/68/EF om emissioner fra mobile ikke-vejgående maskiner, for hvilket der for nyligt er udarbejdet et lignende forslag og konsekvensanalyse.

Det gældende direktiv fastsætter gradvis strengere emissionsgrænseværdier med dertil hørende datoer for overholdelse. Emissionsgrænseværdierne skærpes løbende afhængigt af motoreffekt. Den næste skærpelse løber i perioden 1. januar 2011 til 1. januar 2013, hvor der skærpes fra trin IIIA til

trin IIIB. Det er særligt emissionskravene til kvælstofoxider og partikelemissionen, der strammes. Det forventes at blive nødvendigt at forsyne motorerne med partikelfiltre for at overholde trin IIIB emissionsgrænseværdierne. Det svarer i store træk til Euro V normen for lastbiler og busser, der blev obligatorisk den 1. oktober 2009.

Der er i de gældende regler allerede indbygget en fleksibilitetsordning i forbindelse med skift mellem trin-kravene, som betyder, at der må sælges 20 % eller et fast antal motorer der opfylder kravene på det tidligere trin 1-5 år efter et nyt trin er trådt i kraft.

Fleksibilitetsordningen er udarbejdet med henblik på, at lette overgangen til nye krav til traktormotorer. De fleste traktorfabrikanter fremstiller ikke deres egne motorer, men køber disse fra motorfabrikanter. Først når motorfabrikanten har konstateret, at udviklingen af motor og efterbehandlingsudstyr er tilfredsstillende og klar til produktion, kan traktorfabrikanten følge op på dette med integration og optimering i køretøjet og indlede typegodkendelsesproceduren.

EU og USA har koordineret kravene til motorerne i denne sektor. USA har en fleksibilitetsordning på 80 %.

Kommissionen vurderer, at den nuværende økonomiske situation medfører, at der ikke vil være traktorer klar til trin IIIB. Industrien vil således kun være i stand til at sælge de produkter, der kan markedsføres under fleksibilitetsordningen. Kommissionen begrundet derfor forslaget med at:

- Afbøde virkningerne af den økonomiske krise for fabrikanterne af motorer og ikke-vejgående maskiner for at bevare konkurrenceevne og beskæftigelse.
- Give industrien mulighed for fortsat at finansiere forskning og udvikling.

Ændringsforslaget omfatter dieselmotorer i effektområdet 19 – 560 kW. Disse motorer skal efter gældende direktiv – afhængig af effektområdet – skifte fra miljøkravene trin IIIA til trin IIIB i perioden 2011 til 2013. Kommissionen foreslår at øge fleksibilitetsordningen fra 20 til 50 %. Ændringen udløber 31. december 2013.

Miljøomkostningerne ved ændringen afspejler de omkostninger, som de yderligere emissioner fra motorerne under den ændrede fleksibilitetsordning (50 %) indebærer set i forhold til den gældende fleksibilitetsordning (20 %). Tabellen nedenfor viser omkostningerne i perioden 2008-2030, baseret på nettoværdien for hvert af de forurenende stoffer, der skyldes at fleksibilitetsordningen øges til 50 %.

Forurenende stof	Fleksibilitet (50 %) for alle ikke-vejgående maskiner (mio. EUR)	Fleksibilitet (50 %) for traktorer (mio. EUR)
PM	200	80-90
NO _x	350	130-150
I alt	550	210-240

Tallene for traktorer bygger på den formodning, at traktorerne fortsat vil udgøre samme relative andel af forureningen. Kommissionen vurderer at udvidelsen vil medføre en øget udledning på 0,3 % af både PM og NOx for alle ikke-vejgående maskiner i brug det første år.

Miljøstyrelsen vurderer, på baggrund af Kommissionens oplysninger, at direktivforslaget har en mindre miljømæssig negativ effekt. Traktorudledningen fremgår ikke selvstændigt af de danske emissionsopgørelser. Vurderingen er derfor baseret på udledningen fra hele sektoren af ikke-vejgående maskiner.

Udledningen af kvælstofoxider fra ikke-vejgående maskiner udgør omkring 18-20 % og partikler 20-23 % af den samlede danske udledning fra transportsektoren. Udvides fleksibilitetsordningen som foreslået, vurderer Miljøstyrelsen, at andelen af hhv. kvælstofoxider og partikler fra ikke-vejgående maskiner vil stige i størrelsesordenen 0,5 til 1 % set i forhold til den samlede danske udledning fra transportsektoren. Denne relativt lille stigning vurderes ikke at have væsentlig indvirkning på luftkvaliteten.

3. Europa Parlamentets udtalelser

Europa Parlamentets miljøgruppe har aflagt rapport den 18. marts 2011 og fremlagt følgende væsentlige ændringsforslag.

- Flexibilitetsprocenten justeres ned fra Kommissionens forslag på 50% til 35%.
- Det tilføjes at udvikling af miljøvenlig teknologi er vigtigt for promovring af fremtidig vækst og mindskelse af helbredseffekter.
- Direktivet og dermed den øgede flexibilitetsprocent udløber med udgangen af trin III B.
- Opfordret Kommissionen til inden 12 måneder at fremlægge en fuld revision af 2000/25/EF samt stramme trin-kravene således at ultrafine partikler også omfattes.

4. Nærhedsprincippet

Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da direktivet allerede harmoniserer typegodkendelsesproceduren for markedsføring af motorer, og medlemsstaterne hermed ikke kan træffe individuelle foranstaltninger.

5. Konsekvenser for Danmark

Gældende dansk ret og forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser

Kan implementeres i dansk ret ved en ændring af den eksisterende bekendtgørelse nr. 351 af 11. marts 2010.

Forslagets økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser:

Statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget vurderes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

Erhvervsadministrative konsekvenser.

Forslaget vurderes ikke at have erhvervsadministrative konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser.

Administrationen af fleksibilitet med 20 % eksisterer allerede, og derfor vil det ikke betyde øget administration at øge fleksibiliteten til 50 %. Forslaget vurderes ikke at have erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveau:

Det vurderes, at forslaget vil have en lille negativ indvirkning på beskyttelsesniveauet.

6. Høring

Forslaget har været udsendt i almindelig høring den 19. november 2010 til 294 interessenter. Der er ved høringsfristens udløb den 3. december modtaget høringssvar fra:

- Dansk Arbejdsgiverforening, CO-industri, Advokatsamfundet, Forbrugerrådet, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Registrerede Revisorer, Centralforeningen af autoreparatører i Danmark, 3F og Danske Speditører har ikke haft kommentarer.
- Dansk Transport og Logistik (DTL), udtaler, at de ønsker, at udvidelsen af fleksibilitetsordningen kun bør omfatte ”non road” traktorer, idet mange vognmænd er i direkte konkurrence med traktorer mht. snerydning og godskørsel.
- Landbrug & Fødevarer anbefaler, at fastholde fleksibilitetsordningen på 20 pct. ved salg af ny traktor efter 2011. Derved bliver der hurtigere indført de trin III B motorer på traktorerne, der muliggør den størst mulige brændstofbesparelse og nedbringer CO2 og NOX udledningen mere end trin III A motorerne. Landbrug & Fødevarer kan derved ikke støtte Kommissionens forslag om en udvidelse til 50 pct. af ordningen med trin III A motorer frem til 2013.

Sagen har ligeledes været sendt i høring i EU-miljøspecialudvalget. Dansk Industri har afgivet et svar og har ikke bemærkninger.

7. Forhandlingssituationen

Formandskabet har fremlagt et kompromisforslag hvorefter:

1. Flexibilitetsprocenten bliver 40 %
2. Direktivet og dermed den øgede fleksibilitetsprocent udløber med udgangen af trin III B eller efter 3 år i de tilfælde, hvor der ikke eksisterer efterfølgende trin-krav.
3. Støtteprogrammer der kan understøtte udvikling af miljøvenlige teknologier med henblik på opfyldelse af emissionsgrænserne - iværksættes.
4. De nuværende emissionsgrænser skal skærpes, således at ultrafine partikler medtages i en kommende revision.

Et kvalificeret flertal af medlemslandene kan støtte kompromisforslaget. Formandskabet søger en 1. læsningsaftale med Europa Parlamentet.

8. Regeringens generelle holdning

Danmark arbejder for en begrænsning af luftforurening fra motorer og dermed trafikken generelt. Luftforureningen fra dieseldrevne mobile ikke vejgående maskiner og hermed også traktorer giver et ikke uvæsentligt bidrag til luftforureningen. En ændring i fleksibilitetsordningen vil betyde en øget udledning af kvælstofoxider og partikler svarende til ca. 0,5-1 %.

Forslaget skal ses i lyset af den samlede indsats overfor luftforurening og ønsket om at fremme udviklingen af miljøteknologi.

Hovedparten af EU's medlemsstater har udfordringer ved at møde EU's luftkvalitetskrav til partikler og kvælstofdioxid. Disse grænseværdier er udover at beskytte menneskers sundhed fastsat i overensstemmelse med de forventede reduktioner af luftforurening, som de fortløbende skærpede af udledningen af luftforurening fra transportsektoren, industrien mv. medfører. Regeringen finder at forslaget bidrager negativt til Danmarks mulighed for at leve op til luftkvalitetsgrænseværdien for kvælstofdioxid (NO₂).

Regeringen finder, at forslaget ligeledes indebærer en potentiel risiko for konkurrenceforvridning mellem den ikke-vejgående og den vejgående transportsektor.

Regeringen støtter udvikling af ny miljøteknologi. Der er i Danmark førende virksomheder af efterbehandlingsudstyr til lastbiler og busser. Traktorer kunne være et potentielt nyt marked. Regeringen kan på den baggrund ikke støtte Kommissionens ændringsforslag om at udvide fleksibilitetsordningen.

9. Tidligere forelæggelser for Folketinget

Folketinget er orienteret ved nærheds- og grundnotat om sagen 6. december 2010.